

SAMENSPEL

Wijkblad van de *Christus Triumfatorkerk*, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag
18^e jaargang nr. 9 – november 2013

Abonnementsprijs € 10,00 (+ evt. portokosten ad € 11,00) per jaar

Bankrekeningnr: 514 40 61 t.n.v. *Stichting Christus Triumfatorkerk o.v.v. Samenspel*

Redactie: Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag
Email: samenspel@ctkerk.nl tel. 070 327 03 66
Greet Hulshof, Wouter Müller, Adriaan Sala
Advertenties: Bert van der Sluis, Jacob Mosselstraat 11, 2595 RD Den Haag
Bezorging: Henk Hospes tel. 070 327 03 66

Contactadressen CTKerk:
zie contactpagina in onze website

GIRO-/BANKREKENINGEN

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO):	43555	t.n.v. Gereformeerde Kerk 's Gravenhage-Oost
- kerk (PGG):	615174	t.n.v. Prot. Gem. Wijk. Kerkrentm. Bezuidenhout
Collectebonnen:	5253	t.n.v. Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)
Diversen:	5144061	t.n.v. Stichting <i>Christus Triumfatorkerk o.v.v.</i> het doel (*) * Samenspel / * Verjaardagsfonds / * Wijkkas / * Giften / * Legaten
Diaconie (GKO):	427021	t.n.v. Diaconie Gereformeerde Kerk 's Gravenhage-Oost
Diaconie (PGG.):	1768712	t.n.v. Diaconie Herv. Wijkgemeente Bezuidenhout
Zending (GKO):	435	t.n.v. Beraadsgroep Missionaire Zaken GKO

Van de redactie

Vorige maand beloofde ik u dat we in dit nummer met een verslag zouden terugkomen op het Startweekend. Dat ik die belofte gestand kan doen, hebben we te danken aan een bijzonder actieve 'startcommissie' die niet alleen de voorbereidingen en de uitvoering van het Startweekend in goede banen leidde, maar ook zelf de verslaglegging verzorgde. Wat onze 'sterreporter', die een dag later terugkwam dan ik had verwacht, in zijn eentje nooit was gelukt, kreeg de startcommissie 'fluitend' voor elkaar: een verslag van de activiteiten vanuit drie verschillende invalshoeken. Mensen, hartelijk bedankt voor jullie inspanningen!

Voor deze keer beperk ik mijn redactioneel geneuzel tot dit stukje. Wie er nog niet genoeg van heeft, maar zeker ook wie dat wel heeft, verwijs ik naar het vervolg op blz. 26 waar u verder wordt geïnformeerd over de keuze van een nieuwe omslag. De rest van deze bladzijde benut ik graag voor een prachtig lied dat we zongen op de startzondag. Met een hartelijke groet,

Henk Hospes

Maak mij een vreedestichter, Heer

Lied 389 Evangelisch Liedboek

1. *Maak mij een vreedestichter, Heer,
Die liefde brengt waar haat de mensen drijft,
Verzoening waar verdeeldheid domineert,
Geloof in U waar twijfel heerst.*

Refrein:

*O, Meester geef dat ik niet voor mezelf
Begrip zoek, maar juist anderen begrijpen zal.
Geef dat ik niet om troost vraag, maar die biedt;
Of liefde eis, terwijl ik liefde delen kan!*

2. *Maak mij zo'n vreedestichter, Heer,
Dat wanhoop overwonnen wordt door hoop,
De duisternis verdreven door uw licht
En diep verdriet door vreugd' in U.*

Refrein

3. *Want 't is door geven dat men krijgt;
Elkaar vergevend, dat de schuld verdwijnt;
Zichzelf verliezend, dat men leven vindt,
Een eeuwig leven, nieuw in U.*

Inhoud

ACTIVITEITEN:

- 14 Startweekend (1) – Kristin Anderson
- 15/16 Collages Startweekend
- 17 Startweekend (2) – Ineke van den Berg
- 21 Agenda + Doopzondagen
- 22 Twee evenementen in één week – Nel Driesprong
- 24 StekJong
- 27 Startweekend (3) – Henriëtte Boerma
- 32 Geen bazar dit jaar – Wouter Müller
- 35 Inzameling Voedselbank – diaconie
- 37 Jongensweeshuis – spaar mee met Jan Willem en Nelleke Tuinema

COLUMNS:

- 10 Vrede in de nieuwe wereld – Carline van der Harg
- 22 Tuinhekje – Adriaan Sala

GEDICHTEN EN LIEDEREN:

- 28 Nieuwe Liedboek: lied 836

DIVERSEN:

- 12 Groeten uit Rijnsburg – Anne Post (PIO)
- 25 Kroon op bliksemcarrière – Elwin van Veen
- 26 Een nieuwe omslag - redactie
- 29 Humor in de kerk – Bart Baak
- 30 Groeten uit Drouwen – René en Charlotte van Wijk
- 31 'Onze' organisten aan het woord – Arie Kraaijeveld
- 36 Jaarrekening 2012 GKO

VASTE RUBRIEKEN:

- 4 Meditatie - ds. A. R. de Meij Mecima
- 5 TeamGeest – ds. Ruud Stiemer
- 6 BerichtenBus – ds. Berit Bootsma
- 7 Gemeente(mee)leven
- 8 Zoveel mensen ...
- 13 ZWO-nieuws
- 17 Giften
- 18 Collecten
- 19 Van zondag tot zondag
- 20 Kerkdiensten – overzicht
- 33 Reidans – Ilse de Groot
- 34 Uit de Kerkenraad – Wilma Beeftink
- 38 Cryptogram

De paginanummer in deze verkorte versie zijn afwijkend van de inhoudsopgave

Meditatie

De redding is van onze God die op de troon gezeten is en van het Lam.

Openbaring 7:10

Wij zijn de eersten niet die in geloof de weg van de beloften trachten te gaan, want vele getuigen gingen ons al voor. Tussen hoop en vrees gingen ook zij op weg naar het land van belofte, naar een leven en samenleven in recht en gerechtigheid, in waarheid en vrede, op Gods aarde onder zijn hemel.

We zijn de eersten niet die proberen de weg te gaan van geloof, hoop en liefde. Zoveel zijn ons voorgegaan. Mensen die de strijd van het geloof gestreden hebben. Mensen die tussen geloof en ongeloof, tussen hoop en wanhoop, hun weg zijn gegaan.

In het troostboekje van Johannes, wat wij kennen als het boek *Openbaring van Johannes*, wordt ons als in een film het beeld van een groot feest getoond. In dat beeld zien wij een schare die niemand tellen kan voor de troon en voor het Lam, bekleed met witte gewaden en palmtakken in de handen. Het is alsof Johannes ons wil zeggen: "Dit laat ik jullie alvast even zien, hier gaat naar toe." De liturgie wordt gevierd, de eeuwige liturgie, en er wordt gezongen: ***De redding is van onze God die op de troon gezeten is en van het Lam.*** Dat zijn woorden die mensen het leven hebben gekost, die erdoor in de ban zijn gedaan.

In dat beeld gaat het om kwetsbare mensen, maar tegelijkertijd ook om vrome mensen in de betekenis van dapper, moedig; mensen die omwille van deze woorden zijn gedood. Zij zijn de getuigen van de grootheid van Gods liefde. Zij zijn de getuigen van de weerbarstigheid en de gebrokenheid van dit bestaan. De redding komt niet van hun macht, hun wapens, hun geld, hun welvaart, van geen van de afgoden van deze wereld. Zij willen leven met lege handen om in alle vrijheid en vrijmoedigheid te staan voor de troon van de EEUWIGE.

Er wordt nog meer gezegd. Ze komen uit de grote verdrukking. Dat woord heeft in de taal van de Bijbel een dubbele betekenis. Het gaat om mensen die verdrukt worden, die te maken hebben met onderdrukking, maar tegelijkertijd gaat het ook om mensen die tevoorschijn komen uit de verdrukking van de geboortepijn.

Er wordt ook gezegd dat ze witte kleren dragen en die kleren zijn wit, niet omdat ze zo geweldig zijn, zo stoer en zo dapper, maar omdat ze gewassen zijn in het bloed van het Lam. Het is de Gekruisigde zelf die voor hen instaat, die zegt: "Ook al is misschien alles in het leven mislukt, je bent van mij, ik heb jou verzegeld met mijn bloed, met mijn leven."

Dan klinken er woorden vol troost en bemoediging. De ontelbaren zullen terecht komen op een plaats in een land zonder honger en dorst, zonder verzengende hitte, een oase, en zij worden geleid door een Lam, kwetsbaar en weerloos. Iemand die het leven met al zijn pijn en verdriet doorleefde. Iemand die de dood met al zijn angst en benauwdheid heet doorstaan. Hij gaat voorop als de eerste. En God zal al hun tranen afwissen.

Wij zijn de eersten niet die in geloof de weg zijn gegaan. Velen zijn ons voorgegaan en nog meer zullen ons volgen en op die weg zijn er telkens weer mensen opgestaan, die gezegd hebben: "Ja, ik wil gaan op die weg ondanks alle aanvechting en twijfel". De gemeente vandaag leeft telkens weer in tijden van grote verdrukking die te maken kan hebben met daadwerkelijke vervolging, maar ook met het feit dat we tegen de stroom op moeten roeien en weerstand moeten bieden aan de waan van de dag.

Ook wij mogen ons bemoedigd weten door de woorden van Johannes, dat onze redding en onze bevrijding niet komt uit onszelf of door de geest van de tijd, maar dat onze redding en bevrijding komt van die God die zich in de dood en opstanding van Christus heeft laten kennen als de God die ons voorgaat op de weg naar het land van belofte. Daar zullen we met alle heiligen mogen zingen voor zijn troon. Dat ook wij blijven gedenken allen die ons in geloof zijn voorgedaan en voor wie de redding is van God die op troon gezeten is en van het Lam.

Ds. A. R. de Meij Mecima

TeamGeest

WELKOM AAN NIEUWE STAGIAIR

In het afgelopen seizoen heeft Robin ten Hoopen in de *Christus Triumfatorkerk* stage gelopen. In dit nieuwe seizoen is het de beurt aan Anne Post uit Rijsburg. Hij studeert ook aan de *Protestantse Theologische Universiteit* te Amsterdam. In de dienst van zondag 22 september heeft hij zich aan onze gemeente voorgesteld en hebben we hem welkom geheten. In de komende maanden zal hij in het kader van zijn stage met verschillende van u nader kennismaken. We wensen hem een goede en gezegende tijd toe in de wijkgemeente van de *Christus Triumfatorkerk*!

AFVAARDIGING NAAR GENERALE SYNODE

In september heeft het breed modera- men van de 'Classis 's-Gravenhage I' de wens te kennen gegeven om mij voor vier jaar af te vaardigen naar de *Generale Synode* van de *PKN*, de belangrijkste besluitvormende vergadering in de kerk. De *Generale Synode* telt 79 leden die elk door hun classis zijn afgevaardigd. In deze landelijke vergadering, die tweemaal per jaar plaatsvindt in Lunteren, worden de besluiten genomen die ons kerkverband aangaan. Op de website van de *PKN* staat er dit over: 'De synode dient vooral bezig te zijn met die vragen die van belang zijn voor de kerkelijke gemeenten en voor de plaats van de kerk in de samenleving. Zij schept noodzakelijke voorwaarden voor het leven van de gemeenten, bijvoorbeeld door op verschillende terreinen kennis en ervaring te bundelen en ter beschikking van de gemeenten te stellen, door te zorgen voor de predikantsopleiding en door het gesprek tussen de verschillende geloofstradities te stimuleren.' Nadat ik het verzoek van de classis 's-Gravenhage I ontving, heb ik met de modera- mina van de *Algemene Kerkenraad* van de *Gereformeerde kerk 's-Graven-*

hage-Oost en met de wijkkerkenraden van de *Noorderkerk* en *Christus Triumfatorkerk* overlegd. Mede op grond van deze gesprekken heb ik besloten deze functie te aanvaarden. Concreet betekent het dat ik in de maanden maart en november twee dagen voor vergaderingen naar Lunteren reis. Hoewel ik besef dat deze functie veel extra vergader- en leeswerk met zich meebrengt, zie ik het toch als een uitdaging. Het lijkt me interessant om op landelijk niveau mee te mogen praten. Tegelijkertijd hoop ik met mijn inzet de landelijke kerk te mogen dienen tot eer van de Heer van de kerk.

BEDIENING VAN DE HEILIGE DOOP EN BEVESTIGING NIEUWE AMBTSDRAGERS

Zondag 10 november worden drie kinderen gedoopt: Theunis Nicolaas, Zoon van Sieuwerd en Engeliën van der Zwaag en broer van Xander; Isabelle Eva, dochter van Steven en Mirjam Goudart en Thomas Jonathan, zoon van Egbert en Agnes Hulsman. Ook zullen in deze dienst twee ambtsdragers bevestigd worden,

namelijk Siewerd van der Zwaag (jeugdouderling) en Annelies de Groot (ouderling). Tevens nemen we afscheid van de aftredende diaken, Jan-Willem Tuinema. De doop zal voorafgaande aan de verkondiging plaatsvinden en de bevestiging erna. Door de combinatie van doop en bevestiging zal het een bijzondere, feestelijke dienst worden. We wensen de doopouders en de nieuwe ambtsdragers, hun familie en vrienden samen met de gemeente een gezegende viering toe!

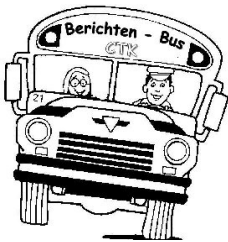
BEZUIDENHOUTFESTIVAL

Nog een paar weken en dan is het zover: het *Bezuidenhoutfestival*. Het vindt plaats op zaterdag 16 november van 11 tot 16 u in ons kerkgebouw. Meer dan twintig organisaties en verenigingen zullen zich die dag in de *Tabé Zijlstrazaal* en in de hal van

de kerk presenteren met een kraampje. Ook onze kerk is vertegenwoordigd met een stand. Naast informatiestands zal er ook een kraam van de Wereldwinkel staan en een boekentafel. Tevens zullen er stands zijn waar exotische hapjes worden verkocht. In de kerkzaal is een doorlopend programma waaraan studenten van het conservatorium, kinderen van de basisscholen en muzikale bewoners van het Bezuidenhout deelnemen. U bent van harte welkom!

Met een hartelijke groet,

ds. Ruud Stiemer

BerichtenBus

LAATSTE ZONDAG VAN HET KERKELIJK JAAR

Op zondag 24 november noemen we de namen van de gemeenteleden die in het afgelopen jaar zijn overleden. Daarmee willen we uitdrukking geven aan ons geloof dat het leven sterker is dan de dood. Immers, Christus heeft de dood overwonnen en wij mogen leven door Hem ook al zijn wij gestorven.

Deze zondag gaan onze herinneringen als vanzelfsprekend ook uit naar andere geliefden die we dit jaar of langer geleden hebben verloren. Wij geven graag de ruimte om de naam te laten noemen van een familielid of vriend die in het afgelopen kerkelijk jaar is overleden, maar niet tot onze gemeente behoorde. U kunt de naam van de overledene doorgeven aan ondergetekende.

Na het noemen van de namen is er voor een ieder gelegenheid om een kaarsje aan te steken voor hen die zij in stilte willen gedenken.

JONGERENCATECHESE

Voor november staan twee bijeenkomsten van de catechesegroep gepland. Hier zijn alle tieners tussen de 12 en 18 jaar welkom. Op zondag 3 en zondag 24 november willen we elkaar na de kerkdienst in de soosruimte van de kerk zien en spreken. We gaan met elkaar verder praten over het thema van het startweekend: Vrede. Een passend thema in deze tijd van het jaar omdat de Kerst er weer aankomt. Een periode waarin veel gezon-

gen wordt over 'peace on earth'. Wij gaan aan de slag met vragen als: Wat betekent vrede voor jou? Wat kunnen wij doen aan de vrede in de wereld? Wat zegt de Bijbel over vrede? Opgeven kan bij ondergetekende

OECUMENISCHE LEZING MET MAALTIJD: DE VREUGDE VAN DE OECUMENE

Op woensdag 20 november organiseert het *Oecumenisch Beraad Haagse Hout* een lezing met een maaltijd. Het thema van

de avond is: De vreugde van de oecumene. Pastoor Kurvers en ds. Corrie van Duinen hebben beiden hun voetsporen verdiend in de oecumene. Zij zullen ons deze avond meenemen in de uitdagingen, maar vooral de positieve kanten van de oecumene. Wat heeft de oecumene ons sinds het 2e Vaticaans Concilie gebracht? Voorafgaande aan de lezing zal er een maaltijd zijn, gekookt door één van de koks van het maaltijdproject. Dit is een goede gelegenheid om leden van de andere kerken in ons deel van de stad te leren kennen. De activiteiten zijn los van elkaar te bezoeken. U kunt bijvoorbeeld de lezing bezoeken, maar niet naar de maaltijd gaan of omgekeerd. We hopen u natuurlijk bij beide welkom te kunnen herten.

De maaltijd begint om 18 u en de lezing om 20 u. Beide worden gehouden in de *Christus Triumfatorkerk*. Voor de maaltijd kunt u zich opgeven door middel van een intekenlijst in de hal van de kerk. Deze zal enkele weken van te voren klaar liggen.

WORLD CAFÉ PROJECT JP

Afgelopen september is het twee jaar geleden dat we begonnen zijn met het project: *Jonge Professionelen en de CTK*. In de tussentijd is er veel gebeurd. De *Dining & Wining* is een vast begrip geworden in de gemeente. De training *Werk & Balans* is tot twee keer toe georganiseerd. Wat te denken van de *Ontmoetingsplek voor jonge ouders* en het *Kloosterweekend*?

Kortom het is tijd om te evalueren, maar vooral om naar de toekomst te kijken.

Graag nodigen wij iedereen die zich bij het project betrokken voelt uit voor een *World Café Avond*. Dit is een avond waarin wij een aantal vragen op tafel leggen waar wij graag jullie mening over willen weten. Dit alles gebeurt onder het genot van een drankje en een goed gesprek. Met al jullie ideeën gaan we dan weer aan de slag om het project de komende jaren vorm te geven.

De avond zal plaatsvinden op woensdag 27 november in de *Christus Triumfatorkerk*. Aanmelden kan bij ondergetekende.

DINING & WINING: DE TONGEN LOS

Je woordje klaar hebben. De tongen losmaken. Goed gebekt zijn. Op je woorden passen. Het is allemaal van toepassing op de volgende Dining & Wining op vrijdag 22 november. We gaan weer gezellig met elkaar borrelen, maar daarnaast zullen we elkaar misschien wel 'in de haren vliegen'. De avond begint om 20 u en wordt gehouden bij Jelmer en Berit Bootsma, Mariastraat 73. Opgeven kan bij ondergetekende of Mirjam Jansen: mkjansen@hotmail.com

AFWEZIGHEID

Van 11 t/m 17 november ben ik vrij. Mocht er zich in deze periode iets voordoen, dan kunt u contact opnemen met ds. Ruud Stiemer.

Met hartelijke groet,

Ds. Berit Bootsma

Zoveel mensen ...

Zo veel mensen, zo veel meningen; In deze rubriek willen we zoveel mogelijk gemeentelieden aan het woord laten met hun mening over onderwerpen die spelen binnen de CTK of op het gebied van het geloof.

De relatie tussen een bezoek aan hindoetempel of moskee en Vrede (1)

n.a.v. de activiteiten in het Startweekend met als thema *Vrede*

Zaterdag 21 september stond in het teken van Vrede. Hiervoor hebben wij met een groep mensen van onze kerk een hindoecentrum in Den Haag mogen bezoeken. Het was een zeer interessant uitstapje waarbij we een hoop geleerd hebben over het hindoeïsme. We hebben gezien dat in het hindoeïsme weliswaar verschillende goden worden aanbeden, maar dat men deze goden als verschillende aspecten van één god ziet. Men vindt dan ook dat het hindoeïsme niet zo veel verschilt van het christendom. We hebben ook gezien dat men in een drie-eenheid gelooft, namelijk Brahma, de scheppende god; Vishnoe, de onderhouder, en Shiva, de vernietiger. Deze drie goden samen vormen één god. Ons klinkt zeker het vernietigende aspect (Shiva) vreemd in de oren, maar tijdens het bezoek aan het hindoecentrum is ons uitgelegd dat dit staat voor (bijvoorbeeld) het ontbinden van het lichaam na het overlijden, wat op zich helemaal niet zo vreemd is.

De meeste oorlogen die gevoerd worden zijn ontstaan door zaken die met het geloof te maken hebben. Ik denk dat ons bezoek aan een hindoecentrum in het teken van het thema Vrede staat omdat wij hierbij hebben mogen zien en horen hoe een ander geloof in elkaar steekt. Zo weten we beter waar de frustraties op het gebied van geloofszaken vandaan komen en kunnen we hier beter op anticiperen. Ik denk ook dat het beter zou zijn als meer mensen open zouden staan voor andere geloven.

Iris Welvaart

De relatie tussen een bezoek aan hindoetempel of moskee en Vrede (2)

Op de startzaterdag heb ik een bezoek gebracht aan de Hindoetempel Sewa Dhaam in den Haag. Wat heeft dat met *Vrede* te maken? Voor mijn gevoel veel. Want: duidelijk werd dat de kern van het hindoeïsme is dat er respect is voor de ander. Dit kwam ook zo tot uiting in de bijzonder open ontvangst waarbij willekeurig wat voor vragen konden worden gesteld. Hoe om te gaan met reïncarnatie; hoe zij omgaan met persoonlijke onderwerpen. Het kwam allemaal aan bod.

Persoonlijk heb ik ook alleen maar positieve ervaringen met personen met een hindoelachtergrond. Een zachtaardig karakter lijkt over het algemeen bij de godsdienst en misschien ook wel in de cultuur ingebed te zijn. Zelf zeggen ze dat het een manier van leven is, wat dan wel klopt met mijn waarneming.

Bij het bezoek aan deze tempel in Den Haag trof de associatie met vrede me met name omdat juist vandaag de dag er veel achterdocht is voor mensen met een andere achtergrond, met name islamitisch of hindoeïstisch. Het is dan treffend wanneer je in één van de oudere buurten van Den Haag een tempel vindt die daar in volle glorie staat en waar je heel hartelijk welkom wordt geheten. Gevoelsmatig past dat helemaal bij de wijze waarop ik het begrip *Vrede* zou willen definiëren: "Openstaan voor invloeden zonder dat daar enige dwang bij wordt uitgeoefend." Zodra er dwang bij komt kijken, dus wanneer bepaalde overtuigingen niet meer mogen worden beleefd of wanneer bepaalde opvattingen zo worden geuit dat er voor een ander geen ruimte mee overblijft, is het voor mijn gevoel snel gedaan met de vrede en het vredesgevoel.

Geert Henk Wijnants

De relatie tussen een bezoek aan hindoetempel of moskee en Vrede (3)

Afgelopen zomer zond de NCRV het tv-programma 'Achter de voordeur' uit. In iedere aflevering namen burenen een kijkje in elkaars huis en daarmee in elkaars leven. Achter iedere voordeur zat een mooi verhaal, maar veelal wisten de burenen amper van elkaars bestaan. Willekeurige mensen die op straat hiervoor werden uitgenodigd, reageerden veelal aarzelend. Wellicht omdat het onbekende toch een bepaalde angst met zich meebrengt. De burenen die de stap wel durfden te wagen, kwamen meestal enthousiast en met mooie, nieuwe inzichten naar buiten. Het bleek de moeite waard te zijn om de ander te leren kennen! Hoe mooi is het dat onze kerk het aandurft om achter de voordeur van 'onze burenen' te kijken. En hoe bijzonder dat deze burenen ons zo warm hebben ontvangen. Door een bezoek te brengen aan een moskee of hindoëïstische tempel, mochten we elkaar beter leren kennen. Hopelijk heeft dit bezoek bijgedragen aan onderling begrip, want daar waar begrip is, kan vrede zijn!

Martine ten Hoopen

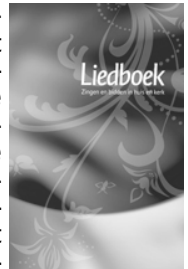
De relatie tussen een bezoek aan hindoetempel of moskee en Vrede (4)

Greep uit de overige reacties n.a.v. het Startweekend met als thema *Vrede*.

- Het bezoek aan het hindoecentrum heeft mij duidelijk gemaakt dat er niet alleen verschillen zijn met het christendom. Hindoes streven net zo goed naar vrede.
- Zoek in het contact met de ander niet de verschillen, maar de raakvlakken en ga daarbij zonder vooroordelen op pad.
- Wij hebben de mogelijkheid gehad om kennis te maken met een ander geloof. Daarbij hebben we kunnen zien dat onze geloven misschien aan 'de buitenkant' verschillen, maar in de kern geloven we hetzelfde.

Wat is uw mening over het nieuwe Liedboek? (1)

Een enthousiaste groep kerkgangers uit Haagse Hout was op 8 oktober bijeen in de *Triumfatorkerk* om nader kennis te maken met het nieuwe liedboek. De avond werd gepresenteerd door Nienke van Andel en Arie Kraaijeveld zorgde voor de begeleiding. Er was een korte uiteenzetting over de totstandkoming en de indeling van het liedboek. De 150 psalmen zijn integraal opgenomen en de liederen die eveneens op psalmteksten gebaseerd zijn, staan nu achter de betreffende psalm. Zo kent Psalm 23 maar liefst zeven extra versies, aangeduid met de nummers 23a t/m 23g. We hebben kennis gemaakt met de uiteenlopende stijlen en achtergronden van liederen en deze natuurlijk ook gezongen. Het maakt zeker nieuwsgierig naar meer. En daar wordt inmiddels aan tegemoetgekomen door elke zondag een lied uit de nieuwe bundel te zingen. Op dit moment heb ik nog onvoldoende inzicht in de verschillen met het oude liedboek. Waarom is het ene lied niet meer opgenomen en het andere gehandhaafd? Die ervaring zullen velen tegenkomen in de omgang met het nieuwe liedboek. Maar alle vernieuwing heeft een periode van gewenning nodig en de Triumfatorkerkers kennde gaat dat best lukken. Jammer genoeg mis ik in de nieuwe bundel het lied uit *Zingende Gezegend: Dit huis, een herberg onderweg*. Voor mijn gevoel is dat het lied van de *Triumfatorkerk*, dat eindigt met de woorden: *Hier is het elke zondag Pasen! Gezegend al wie binnengaat en hier zijn lasten liggen laat*. Gelukkig zijn er Taizé-liederen bijgekomen en ook *De steppes zal bloeien* en *Licht dat ons aanstoot* van Huub Oosterhuis. U en ik gaan binnenkort ongetwijfeld nog veel meer bijzondere liederen ontdekken in het nieuwe liedboek. En laten we die uit volle borst meezingen!

Riet Sala.

Vrede in de nieuwe wereld

"Wat komt u hier doen?" Een enigszins nors kijkende man met een heleboel stress sprak mij aan.

"Ik kom fluitspelen", antwoordde ik.

"Van wie moet dat?"

"Ik hoor bij het koor dat zo meteen gaat zingen."

"Waar gaat u staan?"

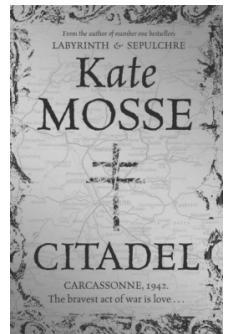
"Geen idee, dat gaat de dirigent mij zo vertellen." Er volgde wat gemompel en haastig liep de man naar de dirigent.

Dit alles speelde zich af in de *Grote Kerk* in Den Haag, ruim voor aanvang van de Prinsjesdagviering op de welbekende derde dinsdag van september. Ik was door *Zanggroep Lukas / Ekklesia* gevraagd om fluit te spelen bij het lied *Dat een nieuwe morgen komen zal*. In de kerk waren veel kabinetsleden en vertegenwoordigers van allerlei geloofsovertuigingen aanwezig en ook onze minister president. Een leuke ervaring om mee te maken. Het was een strak geregisseerde dienst, althans, de voorbereiding ervan want toen Mark Rutte eenmaal binnen was werd de sfeer veel meer ontspannen, behalve bij de regisseuse die vlakbij mijn stond achter het gordijn op het Hoogkoor. Zij timede alles en stuurde met hoge vaart de sprekers en muzikanten aan om vooral volgens het tijdschema hun ding te doen.

De Prinsjesdagviering is een jaarlijkse interreligieuze viering voorafgaand aan de troonrede. Toegankelijk voor iedereen maar een groot deel van de kerk zit gevuld met genodigden en schoolklassen (die een dag vrij zijn). Veel van de geloofsovertuigingen die in Den Haag voorkomen leveren een bijdrage en afsluitend wordt het volkslied gezongen. Het thema van dit jaar was: *Vrede*. Prinsjesdag viel in de *Vredesweek*. De bijdrage van het christendom, het lied van Huub Oosterhuis, paste prachtig bij het thema en kreeg ook zichtbaar waardering van de belangrijke mensen op de voorste rij. Dat gaf mij wel een kick, een gevoel van "yes, dat hebben we toch maar gedaan".

De zondag daarvoor speelde ik hetzelfde lied met hetzelfde koor in de viering van de *Haagse Dominicus*. Voor wie dit niet kent: de *Haagse Dominicus* is opgezet in traditie van de *Dominicusvieringen* in Amsterdam. Het koor waarbij ik vroeger zong en speelde (*Jenhka*) en de zanggroep *Lukas/Ekklesia* verzorgen om beurten de muzikale omlijsting en zijn nauw betrokken bij de organisatie. De vieringen zijn niet zoals bij ons in de kerk maar juist daarom ook weer heel bijzonder. Ik kan mijn vinger er niet precies op leggen waarom het anders is, maar het is anders. Spiritueler op een andere manier. Niet beter, zo kun je (en wil ik) het niet vergelijken, maar anders. Aan het eind van de laatste viering die als thema had: *Bezieling in poëzie, Hemel en Aarde* werd dus ook dit mooie lied gezongen. Ik had kippenvel. Zo mooi, alles viel op zijn plaats.

Tegelijkertijd was ik thuis een dikke pil aan het lezen, *Citadel* van Kate Mosse, dat zich grotendeels afspeelde in de Tweede Wereldoorlog. Ik kies bewust nooit boeken die zich in dat tijdperk afspelen maar omdat dit deel drie is van de Languedoc-trilogie moest ik eraan geloven. Het boek raakte mij ontzettend en ik denk dat ik nu pas bewust nadenk over de gruwelijkheden waarover ik al vele jaren hoorde en las. De hoofdpersonen werden bekenden van mij - zo leek het - en ik was oprecht van slag toen het boek eindigde (en dat was niet een mooi einde).

En toen zat ik dus twee keer in een totaal verschillende kerkdienst over *Vrede, Hemel en Aarde*. En dan mag ik dit lied spelen. Tja, dan kun je alleen maar kippenvel krijgen en genieten. Ik deel het graag met u:

Geschreven door Huub Oosterhuis, thema Vrede, naar Jesaja 65:

(op YouTube is de muziek ook te horen)

*Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg -
en water stroomt voor allen.*

*Daar bouwen wij veilige buurten
wonen dooreen in wijken van vrede
in schaduw van bomen.*

*Geen kinderen zullen daar sterven
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas op hun honderdste sterven.*

*Wij zullen niet voor de leegte zwoegen
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af.*

*Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg -
en water stroomt voor allen.*

Carline

Zomaar een wijsheid ...

Vrede begint met het elkaar de hand geven en in de ogen kijken

ds. Berit Bootsma (dienst op startzondag)

Groeten uit Rijsburg!

Waar kom je vandaan is één van de eerste vragen die je vaak aan een onbekend persoon stelt. Het is een veilige vraag, iedereen heeft er wel een antwoord op. Omdat Rijsburg een klein dorp (16.000) inwoners, en tegenwoordig geen eigen gemeente is (Katwijk), vraag ik vaak en weet je waar dat ligt? Meestal kent men Rijsburg van het voetbal en de bloemen en dan zeggen ze snel..."ergens in de buurt van Den Haag toch?" Met de auto in 20 minuten op de Juliana van Stolberglaan, dus dat klopt.

Als zoon van een bloemenkweker, geboren in 1970, wist ik één ding zeker, ik ga niet in de bloemen. Na de LTS en MTS (elektrotechniek) en getrouwd te zijn met Marjolein ben ik bestuurskunde gaan studeren. Inmiddels twee meisjes (19 en 17) en een zoon (13) rijker heb ik vijftien jaar betaald werk verricht als adviseur bedrijfsvoering en planning & control bij diverse gemeentelijke overheden. Mijn laatste baan was in het bedrijfsleven.

In 2007 overleed op 38-jarige leeftijd de enige broer van mijn vrouw. Daarna brak een periode aan van zoeken in mijn leven. Wat wil ik met mijn leven? Welke rol speelt God eigenlijk in mijn leven? Met die vragen ging ik (en wij) met Pinksteren naar de conferentie van de *Stichting Opwekking*, wachtend op een briefje uit de hemel. Pas toen ik me realiseerde dat God geen briefjes stuurt, sprak Wilkin van der Kamp de woorden: "God wil geen rol in je leven spelen, Hij wil de regie!" Wat een impact hadden die woorden op ons en we beseften dat we ons leven in zijn handen moesten laten. Luisterend naar zijn stem brak er een stormachtige tijd voor ons aan van zoeken, op weggaan, stoppen en weer verdergaan. Uiteindelijk groeide dat proces uit tot wat we nu noemen www.denieuweabdij.nl. We hebben een levende droom om een meewoonhuis te mogen realiseren in Rijsburg. Hoewel het huis er nog niet staat, hebben we de afgelopen twee jaar daardoor wel mogen genieten van een 'pleegdochter' van inmiddels 19 jaar.

Het was een schok toen ik aan het begin van de crisis in april 2011 opeens op straat stond. Na vier maanden thuis te hebben gezeten, constateerde ik dat het verlangen om 'iets' met theologie te gaan doen steeds concreter werd. Wederom geen makkelijke keuze. Is het echt God's stem? Kan ik nog wel studeren? Kunnen we als gezin zonder mijn inkomen? Allemaal vragen die lang centraal stonden. Uiteindelijk zong de band *Trinity* het op de zondag na mijn ontslag bij ons in de kerk, wauw! Wat een gave God hebben wij!

*Over mijn dromen waakt mijn Heer.
Veilig ben ik in zijn hand.
En als ik op weg de moed verlies,
tilt Hij mij op en draagt mij liefdevol.*

*U bent de herder, die mij leidt.
Hongerig naar gerechtigheid
ren ik naar u toe, mijn Heer.*

*In Christus' liefde leef ik nu;
vrij door Jezus' lijden aan het kruis.
Zijn levensadem vult mij elke dag
om van Hem te vertellen overal.*

WAT IS EEN LEERPLEK?

In het eerste deel van dit artikel heb ik u deelgenoot gemaakt van een belangrijk deel van mijn leven. Ik hoop dat het u mag inspireren om ook op zoek te gaan naar God's regie! Nu even iets praktisch. Tot en met juni 2014 mag ik jullie gemeente 'mijn leerplek' noemen. Ik vind dat ontzettend leuk! Opgegroeid in de bloeiende kerk van het veilige Rijnsburg ben ik erg benieuwd hoe een kerk in de stad zich kan positioneren en een relevante plek in de wijk kan innemen.

Ik heb erg genoten van jullie warme welkom op 22 september toen ik op zondagmorgen ben voorgesteld aan jullie. Een enkeling van u vroeg: "O en komen jullie nu hier ook altijd naar de kerk?" Marjolein en ik beseften dat we een keuze moeten maken over hoe intensief we dit jaar met jullie willen meemaken. Hoewel jullie afgelopen jaar ook een stagiair hadden leek het me toch goed om de verwachtingen af te stemmen.

Jullie gemeente is voor mij een leerplek die onderdeel uitmaakt van het eerste jaar van de predikantsopleiding. In het laatste (3^e) jaar volgt een intensieve stage. De stage die ik bij jullie mag lopen, waarbij ds. Ruud Stiemer mij zal begeleiden, is een oriënterende stage. In de praktijk komt het erop neer dat ik in het kader van mijn pastorale opleiding tot en met november een aantal pastorale gesprekken zal meelopen en ook zelfstandig een tiental bezoeken zal afleggen. In de eerste helft van 2014 zal ik nog een aantal gerichte opdrachten uitvoeren op het gebied van kerkelijke organisatie, rituelen, de kerk in de omgeving en ethiek. In juni sluit ik deze leerplekstage af met het voorgaan bij jullie in de dienst op zondagmorgen. Dat hoeft niet de laatste keer te zijn want op basis van dat laatste ontstaat voor mij ook de formele bevoegdheid om te mogen preken in de Protestantse Kerk Nederland.

Daarnaast denk ik dat jullie mij, soms met en soms zonder vrouw en/of kinderen, ongeveer één keer in de maand op zondagmorgen kunnen aantreffen. Het is voor mij de ideale gelegenheid om jullie te ontmoeten. De tijd zal tekort zijn om iedereen te spreken, dus stoot me vooral aan. Voor degene die op andere tijden contact met mij zoeken werkt mailen het best. Dan kan via annepost@planet.nl. Tot gauw!

Anne Post

ZWO-nieuws

WESTGATE HEEFT KENIA JUIST VERENIGD!

Het vreselijk drama in het winkelcentrum in Nairobi september 2013 heeft veel losgemaakt in de Keniaanse samenleving. Worden de vooroordelen van christenen en moslims over en weer bevestigd? Dreigt polarisatie? Volgens Goedana Denge Faya, oud student aan het *Institute for Social Studies (ISS)*, hebben de terroristen hun doel niet bereikt, integendeel. Zijn mening en die van anderen die hier nog studeren, kunt u vernemen op woensdag 20 november in het gebouw van het ISS, Kortenaerkade 12. Aanvang 19,30 uur. De voertaal is Engels. De avond wordt georganiseerd door de begeleidingsgroep rond Willem Jansen en Heleen Joziassie.

SYRIË

Hebt u de extra collecte voor de noodlijdende vluchtelingen uit Syrië gemist dan kunt u per omgaande nog uw bijdrage overmaken op giro 76792 van de Diaconie van de *Protestantse Gemeente Den Haag* onder vermelding van 'Syrië'. Uw gift wordt dan verdubbeld!

Eric Ebbink

Startweekend (1)

Het thema voor het startweekend dit jaar was Vrede. In een poging om vrede op betekenisvolle wijze te omarmen, werden bezoeken georganiseerd aan andere geloofsge-meenschappen, die verschillen van onze gemeente.

Het bezoek aan de hindoetempel was een beetje als een dagreis naar een ander land. We reden door Den Haag naar een wijk waar ik nog nooit was geweest en raakten een beetje verdwaald in de kleine straatjes voordat we de tempel vonden. Het roomkleurige gebouw had een facelift gehad: fraai ontworpen raamornamenten en daklijsten met bloempatronen. Koepelvormige en andere fraaie constructies op het dak: een enorm contrast met de bakstenen gebouwen rondom.

Bij binnenkomst moesten we onze schoenen uitdoen. Het gebrek aan kleur aan de buitenkant van het gebouw werd binnen ruim gecompenseerd. Gangen vol met bont gekleurde en versierde godsbeelden, sommige in de vorm van dieren, andere met vele armen. We werden welkom geheten door de pandit, dat is de 'dominee' bij de hindoes. Hij droeg een lang gewaad en een oranjegele sjerp en hij had een rode verfstip tussen zijn wijze en sprankelende ogen. De verf is ervoor om je eraan te herinneren je derde oog open te houden; het oog dat naar binnen kijkt in de geest. Hij sprak over het hindoeïsme met het gezag, het geduld en de nederigheid van een groot leraar: "U zegt 'God', wij zeggen 'Brahma'. 'Om' is vergelijkbaar met jullie 'amen'."

Terwijl we ons vergaapten aan heiligekoeienbeelden en gouden goden met meerdere armen en hoofden moest ik denken aan de aantrekkingskracht van zo'n godsdienst voor de jeugd. die nogal eens wordt aangetrokken door heldere kleuren. Het is een godsdienst van creativiteit, mythe en reïncarnatie.

We werden naar de hoofdzaal van de tempel gebracht. De inrichting in het algemeen is vergelijkbaar met die in een christelijke kerk. Rijen banken gericht op het altaar en de lessenaar waar de 'preek' wordt gehouden. In plaats van een ingetogen en gewoon podium was de voorkant van de zaal gevuld met bontgekleurde goden en godinnen, glanzende doeken met de helderste kleuren, een zwarte cobra, offergaven en wierook. De lessenaar was een rijk gedrapeerde zetel, waar de pandit op kussens zit en met de benen gekruist, terwijl hij uit één van de vele hindoege-schriften leest. Diensten kunnen zo uren duren.

Ik ging er weg met het gevoel dat ik mijn vingers had gedoopt in een andere wereld, met een ander perspectief op het leven, en toch bewust van de universele thema's. Bijvoorbeeld: de zwarte cobra stelt het vergif voor dat op onze tong kan rusten. Als we onze tong in bedwang houden - voorkomen dat negatieve woorden naar buiten komen - vergiftigen we anderen niet. Als we de negatieve woorden laten gaan, kunnen ze giftiger zijn dan de cobra.

Normen, integriteit, waarden, gemeenschap, liefde, dienstbaarheid aan anderen, het belang erkennen van vertrouwen en geloof in ons dagelijks leven. Dat was de boodschap die een verbinding schiep met ons geloof. Ik ben dankbaar voor deze ervaring.

Kristin Anderson

Startweekend 2013
Hindoeentrum Sewa Dhaam

vrede vrede

Onze Tienjarige
50 Jaar van & vrede

Pace

Startweekend (2)

De oproep tot het meenemen van wat groente voor de vredessoep blijkt niet aan dovemans oren gericht. Er ligt een berg te snijden groente waar je niet overheen kan kijken. Een kleurrijk plaatje dat een groen hart goed doet. De meeste deelnemers aan deze middag kiezen voor het bezoeken van de moskee en de tempel, zodat het er even op lijkt dat we met een handjevol mensen al deze groentes moeten gaan snijden. We gaan snel aan de slag. Met wat laatkomers en deels voorgesneden groentes valt het toch wel mee. Gezellig dat we de soep in de hal konden maken. Dank aan Gerrit Visser voor het lenen van de gaspuit. De hal vult zich met de heerlijkste geuren en ieder doet er wat mee. Niet echt met een plan, maar toch als van nature geordend: even roeren, gaat 't niet te hard, is de kook er niet af, pit hoger/lager, overleg over wanneer welke groente erbij moet en over de hoeveelheid water. Uiteindelijk is er een verrukkelijke soep, een vredessoep.

Wat heeft deze soep met vrede te maken, anders dan dat het in vredige samenwerking tot stand is gekomen? Het resultaat van de uiteenlopende bijdragen en de vele helpende handen maakte deze soep tot veel meer dan de som van de ingrediënten die erin gingen. Samen dingen doen is niet alleen gezellig, het brengt het resultaat van wat je doet ook op een hoger niveau, van betere kwaliteit. Het mes snijdt zo van vele kanten.

Dat geldt ook voor de artistieke bezigheden in een andere hoek van de hal. Onder de bezielende leiding van Wil Sniijders ontstaan prachtige schilderijtjes. Wat een creatieve ingeving van Wouter van der Harg om de prentjes op de trap te plaatsen. De duiven vliegen nu als het ware van de hal naar de kerk.

Jolanda Karsten en Hannelies Kalkman zijn de dag voor de startzaterdag (de hele dag!) bezig geweest om een waar kunstwerk van een taart te scheppen. En bijzonder leuke gekke blauwe koekiemonsters voor de kinderen. Op de twee verdiepingen tellende taart prijken o.a. foto's van de moskee, het hindoeceentrum en onze eigen *Christus Triumfatorkerk*, door de dames zelf geprint mrt een speciale printer voor eetbaar blad en met eetbare inkt. Met veel geduld en veel liefde voorbereid. "Zonde om op te eten", verzuchtte menigeen. Maar de taart was niet alleen mooi, hij bleek ook voortreffelijk van smaak te zijn. Een verrukkelijke verrassing bij de koffie. Chapeau bas, dames !

Digitale creativiteit van Joke Dekker levert een samenspel op van woorden die met vrede te maken hebben. Een mooie achterkant voor een bladwijzer. Geïnspireerd door vredesspreuken van de groten der aarde en vredesteksten uit de Bijbel zetten we onze eigen vredeswensen achterop deze bladwijzers. Een gezellige manier om je te bezinnen op wat vrede eigenlijk voor jou betekent. Als verrassing komt dit kleinood te liggen bij de enige psalm in het liedboek die niet op de beamer verschijnt tijdens de startzondagsdienst.

Ineke van den Berg

Giften

Via ds. Berit Bootsma:	€ 20	voor de Wijkkas
	€ 15	voor de Wijkkas
	€ 10	voor het Bloemenfonds

Collecten

Zondag **3 november**: *Kerk in Actie - Geroepen om te delen.*

"We zijn geroepen tot broederschap, en om ons leven te delen in waardigheid met elkaar." Onze partnerkerk op Zuid-Sumatra, de *Gereja Kristen Sumatera Bagian Selatan* (GKSBS), heeft zich altijd al ingezet voor armen en onderdrukten. De GKSBS wil nu graag dat de diaconie mensen leert om de armoede in hun eigen omgeving aan te pakken. Uitgangspunt is om mensen in hun waarde te laten en uit te gaan van hun eigen kracht.

Henriëtte Nieuwenhuis (30) is vanuit *Kerk in Actie* uitgezonden om de diaconie te helpen veranderen. Samen met haar collega's ontwikkelt en faciliteert zij trainingen voor diakenen en gemeenteleden en zoekt zij met jongeren naar manieren om ook hun kracht en mogelijkheden te ontdekken. Zij ondersteunt bovendien de plaatselijke kerken bij het opbouwen van wederkerige relaties met andere geloofsgemeenschappen op het eiland en ook met protestantse gemeenten in Nederland.

Op zondag **17 november** wordt gecollecteerd voor *Kerk in Actie - Binnenlands Diaconaat - Mensen in sociaal isolement*. Het diaconale werk van *Kerk in Actie* heeft een open oog en hart voor mensen aan de buitenste rand van de samenleving. Mensen die in Nederland nergens meer hulp kunnen vinden. In Rotterdam leven 20.000 mensen zonder officiële papieren, dus zonder recht op inkomen, huisvesting en scholing. Om deze mensen bij te staan, ondersteunt *Kerk in Actie* bijv. het werk in de *Pauluskerk*. Mensen kunnen daar terecht voor medische zorg, een goed gesprek of een bord eten. Ook moeders met jonge kinderen, ouderen en mensen met psychiatrische klachten zijn welkom in de kerk.

Kerk in Actie steunt tevens de *Stichting INLIA*, die voortdurend met de overheid in contact is om de positie en opvang van uitgeprocedeerden te verbeteren. INLIA biedt ondersteuning bij de opvang van deze kwetsbare groep en helpt als ze vrijwillig willen terugkeren. *Kerk in Actie* steunt deze organisaties van harte, want ieder mens telt!

24 november. Deze zondag staat de Kerstpakkettenactie centraal.

Een groeiende groep mensen in Nederland is niet in staat om de eindjes aan elkaar te knopen en komt in financiële problemen. Bij een deel van deze mensen groeien de problemen dusdanig dat zij niet meer in staat zijn voor zichzelf en hun kinderen voldoende eten en kleding te kopen. En soms raken mensen zelfs hun huis kwijt.

Al jaren geven de protestantse *Diaconie* van Den Haag en *Stek* een kerstpakket aan de mensen die zij in het jaar ervoor ontmoet en geholpen hebben. Om de kerstdagen een beetje feestelijker te maken en om te laten weten dat er aan hen gedacht wordt, dat ze er nog altijd bij horen. Vorig jaar werden ruim 800 pakketten uitgedeeld, dit jaar verwachten de Diaconie en Stek er ongeveer 1000 nodig te hebben. Zo is de economische crisis goed merkbaar en meetbaar in Den Haag. Graag uw bijdrage voor dit goede doel. Het uitdelen van kerstpakketten doet wellicht 'ouderwets' aan, maar wordt door de ontvangers bijzonder op prijs gesteld. **Van harte aanbevolen!**

Van Zondag tot Zondag

*In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (be-
knopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.*

Zondag 3 november. 'Loof God voor de vruchten van kennis en brein' klinkt het in het 4^e couplet van gezang 719 uit het nieuwe liedboek. Een nieuw en kritisch gezang dat ons stil zet bij onze verhouding tot de aarde, de mens en alles wat zij voortbrengen. Op deze zondag willen we in het bijzonder stil staan bij onze arbeid, betaald en onbetaald, en de vruchten die we daarvan plukken. Dit doen we naar aanleiding van *Spreuken 6 : 6-11* en *Lucas 10 : 38-42*.

Zondag 10 november: doopdienst en bevestiging nieuwe ambtsdragers. Centraal staat 1 Corinthe 13 : 1-13. Zie verder de rubriek *TeamGeest*

Zondag 17 november gaat ds. Hans Bouma voor.

Hans Bouma werkte als predikant in de gereformeerde kerken van Heerhugowaard, Hilversum en Noordeloos, maar koos in de jaren tachtig voor het parttime uitgever-
schap dat hij combineerde met zijn werk als dichter/publicist. De inspiratie voor zijn
werk vindt hij in het gedachtegoed van Albert Schweitzer, die met het inzicht 'ik ben
leven dat leven wil, te midden van leven dat leven wil' er radicaal voor koos de wereld
vanuit verbindingen te denken, in plaats van uit tegenstellingen.

De dienst zal een bijzonder karakter hebben door onder andere het voordragen van
enkele van zijn werken, waarbij hij muzikaal wordt begeleid op de vleugel door zijn
vaste begeleider Rudolph de Jong, voor velen van ons bekend als oud-gemeentelid.
Breng voor deze speciale dienst gerust eens familie, vrienden of burens mee!

Zondag 24 november noemen we de namen van alle gemeenteleden die het afgelopen
jaar overleden zijn. We denken na over de erfenis die zij, en vele anderen die ons zijn
voorgegaan, hebben achtergelaten n.a.v. Openbaring 3 : 7-13. Muzikale medewerking
aan de dienst wordt verleend door René Heemskerk die op de piano begeleid wordt
door zijn partner Miroslav Dimitrov.

Zondag 1 december is het de eerste zondag van advent. Deze dag willen we met elkaar
het Heilig Avondmaal vieren.

Zomaar een paar wijsheden ...

*Misschien hebt u ze wel gezien, de posters aan de muren in de hal over het thema Vre-
de. Enkele van de uitspraken zijn te mooi om niet te herhalen:*

Wie in vrede wil leven, moet zichzelf vaak geweld aandoen.

Jean de Boisson

Er is geen weg naar Vrede. Vrede is de weg.

Mahatma Gandhi

Beter een stuk droog brood en vrede dan een huis vol met voedsel en ruzie.

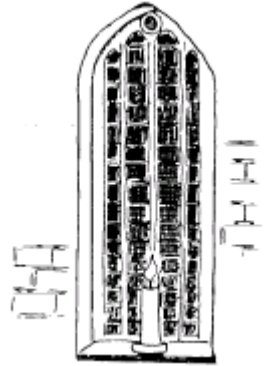
Spreuken 17 : 1

Kerkdiensten

Een beknopt overzicht. Voor nadere informatie zie de rubriek *Van zondag tot zondag*.

Elke zondag crèche en kindernevendienst

<u>november</u>	<u>voorganger</u>	<u>Organist</u>
3 10.00	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld
10 10.00	ds. Ruud Stiemer	Jan Korenhof
17 10.00	ds. Hans Bouma	Rudolph de Jong
24 * 10.00	ds. Berit Bootsma en ds. Ruud Stiemer	Arie Kraaijeveld
<u>december</u>		
1 10.00	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld

* de *Werkgroep Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk.

Citydiensten in de Noorderkerk ! Laatste dienst !

Zondag 24 november

Aanvang: 19.00 uur

Voorganger: ds. Ruud Stiemer

Muzikale medewerking: *Chr. Mannenkoor Scheveningen* o.l.v. Jimco Zijlstra

Organist: Jan van Westenbrugge

De afgelopen jaren, en in het bijzonder na het invoeren van het betaald parkeren in de buurt van de Noorderkerk, hebben we het bezoek aan de Citydiensten heel langzaam zien teruglopen.

En dan komt er een moment, helaas, dat er niet meer voldoende bezoekers komen om de diensten in stand te houden. Na vele en moeilijke overwegingen hebben we een pijnlijke beslissing genomen: eind van dit jaar gaan de Citydiensten stoppen. Vele jaren hebben we in deze diensten aan veel mensen het evangelie gebracht, eerst in de *Lutherse Kerk*, en na de doorstart nog bijna tien jaar lang in de *Noorderkerk*. Dat is iets waar we heel blij en dankbaar voor mogen zijn.

Daarom, dankbaar voor wat er geweest is, en in vertrouwen op de kracht van het evangelie om nieuwe wegen te vinden, sluiten we af met een prachtige, blijde Citydienst waarvoor iedereen is uitgenodigd. Deze laatste dienst vindt plaats op 24 november met als voorganger ds. Ruud Stiemer. Dit wordt een heel speciale dienst, 'Feestelijk' en gericht op de toekomst!

Zomaar een wijsheid ...

Wanneer mensen vrede willen, moeten ze de speldenprikken vermijden die aan kanonschoten voorafgaan.

Napoleon

Agenda

(Voor zover niet anders is aangegeven vindt een en ander plaats in de Christus Triumfatorkerk)

Elke donderdag van 13.30 – 16.00 u: Handwerkclub

Elke vrijdag van 13 tot 14 u spreekuur ds. R.E. Stiemer in de kerk.

Elke vrijdag om 18 u: *Maaltijdproject*

november

3	11.30	Jongerencatechese o.l.v. ds. Berit Bootsma
5	19.30	Bijbelgespreksgroep o.l.v. Aad Tulling
5	20.00	Commissie Eredienst
8	20.00	Gespreksgroep <i>Geloven</i> o.l.v. ds. Berit Bootsma
13	10.00	Woensdagmorgenbijbelkring o.l.v. Aad Tulling
14	12.30	Lunchpauzeconcert
16	11.00	Bezuidenhoutfestival (zie <i>TeamGeest</i>)
19	16.00	Stuurgroep combinatie <i>Haagse Hout</i>
19	19.45	Moderamen
20	18.00	Maaltijd gevolgd door lezing (20.00 u) georganiseerd door het <i>Oecumenisch Beraad Haagse Hout</i>
20	20.00	Lezing over <i>De vreugde van de oecumene</i>
21	14.00	<i>Team Meeleven</i>
21	19.30	Bijbel-/Gebedsgroep o.l.v. ds. Ruud Stiemer
22	20.00	Dining & Wining (zie <i>BerichtenBus</i>)
24	11.30	Jongerencatechese o.l.v. ds. Berit Bootsma
27	10.00	Woensdagmorgenbijbelkring o.l.v. Aad Tulling
27	20.00	<i>World Café Avond</i> (zie <i>BerichtenBus</i>)
28	12.30	Lunchpauzeconcert
28	19.45	Kerkenraad
29	20.00	Gespreksgroep <i>Geloven</i> o.l.v. ds. Berit Bootsma

Doopzondagen

De eerstkomende doopzondag:

zondag 10 november

voorganger: ds. Ruud Stiemer

De andere doopzondagen in 2014:

16 februari	ds. Berit Bootsma
13 april	ds. Ruud Stiemer (Palmzondag)
15 juni	ds. Berit Bootsma
31 augustus	ds. Ruud Stiemer
12 oktober	ds. Ruud Stiemer
7 december	ds. Berit Bootsma

Wilt u van één van deze mogelijkheden gebruikmaken dan kunt u (graag minimaal vier weken van tevoren) contact opnemen met de desbetreffende voorganger.

Tuinhekje

Was 1977 een belangrijk jaar? Tja, wat heet belangrijk? Het was in ieder geval een roerig jaar, waarin o.a. *Charta 77* (het mensenrechtenmanifest) het licht zag. Ook het jaar waarin de bacterie, die de veteranenziekte veroorzaakt, werd ontdekt. Jimmy Carter werd de 39ste president van de VS. De 16-jarige violist Jaap van Zweden won het *Nationaal Viool-concours*. 583 mensen lieten het leven toen twee jumbo's botsten op Tenerife. Voor het eerst de 'zomertijd' ervaren. Start van het proces tegen oorlogsmisdadiger Pieter Menten. Bij een brand in *Hotel Polen* in Amsterdam komen 33 mensen om. Ik werd 37 (nu ben ik 73) De Zoetermeerlijn (sprinter) ging rijden. Molukkers gijzelden in Drenthe een basisschool en een trein. De Britse koningin Elizabeth II vierde haar 25-jarig regeringsjubileum. Elvis Presley en Steve Biko overleden en ene Djandoubi was de laatste die stierf onder de guillotine. De Egyptische president Anwar Sadat spreekt de Israëlische *Knesset* toe. Uiteraard gebeurde er veel meer, maar dit is zomaar een greep

Wat ik niet noemde, maar wat mij toen (en nu nog) erg aansprak, was het verhaal van

twee reizigers die een grote tocht gingen maken. Zij waren twee van zeer velen. Zo gingen wij toen voor het eerst naar Engeland op vakantie en sindsdien is het vakantieverkeer, vooral door de lucht, alleen maar gegroeid. Kijk maar eens naar de codensstrepen; het lijkt wel een wedstrijd 'landje veroveren'!

Het bijzondere van die twee reizigers is dat ze na 36 jaar nog steeds onderweg zijn en helemaal niet van plan zijn terug te komen.... Stel je dat eens voor en dan te realiseren dat ze steeds verder van huis raken. Het is nog sterker: die reizigers hebben een enkeltje op zak en zullen ook nooit meer terugkomen! Nee, het gaat niet over de plannen om met een enkele reis mensen naar Mars te sturen om die planeet voor de Aarde te veroveren en het mogelijk te maken dat er zoetjesaan steeds meer mensen heen kunnen en zo Mars voor permanente bewoning van aardmensen geschikt te maken. De reizigers die ik bedoel, zijn geen mensen; het zijn ruimtesondes die in 1977 zijn gelanceerd.

Ze gingen niet onvoorbereid: zestien jaar rekenen en plannen maken gingen eraan vooraf. Het verhaal begon in 1961 toen een jonge wiskundestudent als vakantiekracht bij een ruimtevaartlaboratorium aan de slag ging. Hij rekende uit dat het zwaartekrachtveld van een planeet een ruimtevaartuig kan versnellen en dat betekent dat je verder van de zon af kunt komen en dat zelfs missies naar de buitenste planeten mogelijk waren door het enorme zwaartekrachtveld van Jupiter te benutten. In 1965 ontdekte een ander dat Jupiter, Saturnus, Uranus en Neptunus eens in de 176 jaar op een zodanige positie in het zonnestelsel staan dat het met één missie mogelijk was alle vier de planeten te bezoeken. De eerstvolgende keer dat deze planetenstand zou voorkomen was in 1977. Het was meteen duidelijk dat deze kans om 'De Grote Reis' te maken niet gemist kon worden en men ging aan de slag. Twee verkennende missies bewezen dat het mogelijk was voorbij Jupiter en Saturnus te komen. Vervolgens werden twee ruimtesondes, die gebouwd waren voor een ander project, omgebouwd en omgedoopt tot *Voyager 1 en 2* (Reiziger 1 & 2). Die tweeling begon in

1977 aan hun tocht. Als bagage ging er o.a. een vergulde audio-/videoplaat mee, met de groeten van Jimmy Carter en muziek van Ludwig van Beethoven en Louis Armstrong, én een bouw pakket van een draaitafel met gebruiksaanwijzing, want je wist maar nooit waar deze reizigers ooit zouden aankomen! Verder was er een voor die tijd geavanceerde camera aan boord, waarmee in de loop der jaren de meest fantastische foto's naar de aarde zijn geseind.

Het staat vast dat onlangs de ruimtesonde *Voyager 1* als eerste door de mens gebouwd apparaat de ruimte buiten ons zonnestelsel heeft bereikt na een reis van pakweg 19 miljard km. De *Voyager 2*, die een ander traject volgt, is nu ca. 15 miljard km ver. Dagelijkse sturen ze nog gegevens naar de vluchtleiding van NASA; die signalen doen er zo'n 17 uur over (en dat met de snelheid van het licht!)

Wat een prestatie met instrumenten die een computercapaciteit hebben die momenteel in elke smart phone zit, en wat een uithoudingsvermogen!

Inderdaad bewonderenswaardig. Een beetje trots mogen we best wel zijn.

Maar laten we het een beetje relativeren. In huiselijke termen gesproken zijn we met de maanlandingen van 1969 t/m 1972 bij wijze van spreken de drempel van de woonkamer overgestapt en de *Voyagers* zijn nu zo'n beetje bij het tuinhokje. Om bij dat beeld te blijven: als het tuinhokje achter ons dichtklapt, zien we voor ons een onafzienbaar lange en lege polderweg. Aan de horizon geen huis, geen schuur, geen boom, helemaal niets. Stel dat die weg ons bij de naaste buurman moet brengen (dat is de ster *Alpha Centauri* op een afstand van ca. vier lichtjaar) dan duurt de reis nog 400 eeuwen.....

Als de antennes van de *Voyagers* de zon in het vizier kunnen houden en de apparatuur heel blijft, mogen we nog vele jaren uiterst zwakke seintjes uit de ruimte verwachten: hoe koud het er is, hoe donker en hoe onvoorstelbaar leeg Die leegte tussen de sterren is voor ons onvoorstelbaar. De *Voyagers* zullen duizenden, wellicht miljoenen jaren doorgaan zonder ook maar iets, laat staan iemand, tegen te komen en dat terwijl het aantal sterren en planeten letterlijk zo talrijk is als het zand der zee

Deze expeditie doet me een beetje denken aan die schier eindeloze reis van het volk Israël door de woestijn van Sinaï. Hoe ze op een zeker moment een stel mannen op pad sturen om het beloofde land te verkennen en om verslag uit te brengen. Dat groepje verspieders is erop uitgegaan, ze zijn het bergland in getrokken en uiteindelijk in een dal aangekomen. Na verkenning van het dal plukten ze daar vruchten, namen die mee en deden verslag. "Het is prachtig", vertelden ze, "dat land dat de HEER, onze God, ons zal geven!"

De *Voyagers* hebben ons niet verrast met een enorme druiventros, maar de reis was verre van vruchteloos. Wij achterblijvers kregen ongelofelijk mooie en belangwekkende beelden van de grote planeten te zien, van zo dichtbij dat je ze bijna kon aanraken. Er was ook een foto bij van de aarde, gezien vanaf de baan van Saturnus; een minuscuul blauw erwteje Ook werd de NASA overspoeld met informatie over ons zonnestelsel, waaraan wetenschappers nog jaren nodig hebben om alles te analyseren en zo onze kennis over Gods scheppingswerk te verrijken.

Heeft het ruimteonderzoek toch wel zin en is al het geld dat eraan wordt gependend goed besteed? Wat mij betreft dubbel en dwars, want ik geniet er al 36 jaar met volle teugen van.

En ondertussen reizen de *Voyagers* onverdroten verder en verder

Adriaan Sala

Twee evenementen in één week

Dinsdag 8 oktober 20 uur. Vanavond gaan we aan de slag met het Nieuwe Liedboek o.l.v. mevrouw Nienke van Andel, theologe. Voor haar studieafronning liep zij mee met de vergaderingen van de redactie die opdracht had het nieuwe Liedboek samen te stellen.

Wat een prettige avond! We zongen en kregen uitgelegd wat de achtergronden zijn van dit nieuwe Liedboek. We zongen psalm 27. De oude melodie, ons als kerkgangers zeer bekend, kan nu met voorzang en antwoord gezongen worden. Het Kyrie is nu op meerdere melodieën te zingen; we oefenden lied 301. Taize met het ons al bekende *Laudate Omnes Gentes* kwam ook aan de beurt. We zongen het - met wie dat kende - met de onderliggende noten. Ook aan de kinderen is gedacht. Lied 260, *Wie blijft er waken, als ik ga slapen* is misschien een goed alternatief voor het bekende *Ik ga slapen, ik ben moe*. Voor de herfsttijd was gekozen voor lied 719, *Loof God voor de vruchten van boomgaard en land. Voor de vruchten van kennis en brein, voor de vruchten van liefde alom*.

Al met al een fijne avond, met kans om vragen te stellen en opmerkingen te maken. Bedankt Nienke en ook Arie Kraaijeveld, die ons samen deze avond gaven.

En dan was er ook het lunchpauzeconcert op donderdagmiddag, deze keer uitgevoerd door *Het koperensemble* van het *Koninklijk Conservatorium* onder leiding van Tim Dowling. Twintig mensen vanuit de hele wereld waren zeer geconcentreerd bezig met hun liefde voor de kunst. Wij hoorden de werken van componisten geboren tussen 1554 en 1930. Een groot verschil van stijlen. Mij ontroerde vooral de 'Funeral March' van Edvard Grieg. De verschillen in verstillen en klankuitbraken, prachtig!

In onze kerkzaal, twee evenementen in één week. Beide muziek en tekst, en toch zo verschillend. Wij mochten dit meemaken en ervan genieten.

Nel Driesprong

Wij zijn blij om jullie te kunnen vertellen dat vanaf vandaag www.stekjong.nl in de lucht is! Op deze nieuwe website van StekJong vind je geplande events, terugblikken en foto's van de afgelopen tijd en natuurlijk meer informatie over wat wij doen en wie wij zijn. Waarom een nieuwe website? We hopen dat je de informatie

die je zoekt hier beter kunt vinden en dat dit weer nieuwe verbindingen zal opleveren. Reacties zijn welkom! Je kunt ook op de hoogte blijven via

www.facebook.com/stekjong en via [twitter@StekJong](https://twitter.com/StekJong) (<https://twitter.com/StekJong>).

We hopen jullie de komende tijd virtueel (en natuurlijk ook live) te ontmoeten!

Het team van StekJong

StekJong is een onderdeel van STEK, stichting voor stad en kerk, de uitvoeringsorganisatie van de Diaconie en de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te 's-Gravenhage (PGG).

Kroon op bliksemzangcarrière

CONCERT
14-06-'14

YMCA Gospel Choir

Aanvang concert
20.00 uur
Theater de Veste
Delft

**Start kaartverkoop
1 oktober!**

Bestel kaarten via
www.theaterdeveste.nl

**Prijs € 12,50 per kaart
incl. consumptie**

14-06, aan de kassa € 15,00 per kaart

met
**Pearl
JOZEFZOO**

Een kleine tien jaar geleden kwamen er wat puzzelstukjes bij elkaar: mijn zoon Marvin speelde in musicals, ik kreeg een buurman met een huis vol karaokeapparatuur en een cursus die eindigde met een bonte avond waar ik ging zingen. Zo werd ik besmet met het zangvirus. Een virus dat zich verder ontwikkeld heeft door ook thuis te gaan karaoken en lid te worden van een popkoor. Ook heeft het gelegenhedskoortje van onze kerk - of kan ik beter schrijven van Mirjam? - en het af en toe samen met Marvin of solo zingen in onze kerk aan deze ontwikkeling bijgedragen.

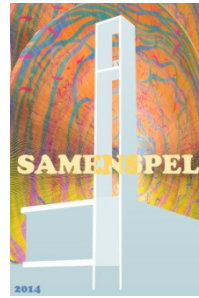
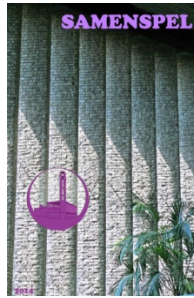
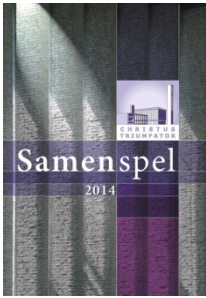
12 mei 2010, op mijn 47ste verjaardag, maakte ik door toedoen van mijn karaoke buurman de overstap naar het *YMCA Gospel Choir* en sindsdien ben ik volledig in de greep van het zangvirus dat ondertussen is gemuteerd in het YGC-virus en deze mutatie heeft geresulteerd in een zangcarrière van koorlid naar solist naar bestuurslid met aandachtsgebied boekingen/ optredens naar voorzitter.

U vraagt zich af - en ik doe dat zelf ook - hoe kan dat, zo'n carrière in drie jaar tijd en waarom pas op zo'n leeftijd? Alle puzzelstukjes passen in elkaar en de puzzel is compleet! Het YGC is een prachtig koor met fijne en lieve mensen en een uitstekende dirigent en band. Dat dit koor met prachtige muziek bijdraagt aan Gods Koninkrijk maakt het compleet. Ik ben dan ook uitermate dankbaar en trots dat ik deel mag uitmaken van dit koor en dat ik ook organisatorisch mijn steentje mag bijdragen.

Een hoogtepunt in mijn carrière gaat op zeker het theaterconcert worden dat mijn koor gaat geven in theater *De Veste* in Delft op 14 juni 2014. Om als koor op te treden in een echt theater - en dan ook nog zo'n mooi theater - is bijzonder en dat we dat samen met de bekende zangeres Pearl Jozefzoon mogen doen, maakt het nog meer bijzonder. Naast Els Mastenbroek, Gré Rog en mijn ouders, trouwe bezoekers bij mijn kooroptredens, hoop ik meer mensen uit onze kerk bij dit concert te zien. Dat zal dit optreden voor mij het meest bijzonder maken en zo een kroon vormen op mijn bliksemzangcarrière.

Op de afbeelding staat de verdere informatie over dit optreden zoals kaartverkoop (via website en telefonisch of aan de kassa van het theater).

Elwin van Veen
lid, solist en voorzitter *YMCA Gospel Choir*
en 50 jaar lid *Christus Triumfatorkerk*

Een nieuwe omslag

Van de redactie (vervolg van blz. 2)

De huidige omslag van ons wijkblad gaat inmiddels alweer bijna acht jaar (!) mee; net zo lang als Ruud Stiemer predikant in onze wijk is. Gelukkig is een nieuwe wisseling van de wacht nu niet de aanleiding voor een nieuwe jas. Toch kan het niet zo zijn dat een levendige gemeente, waar zoveel gebeurt, het straks tien jaar moet stellen met hetzelfde visitekaartje. Regelmatig worden er nieuwe initiatieven ontwikkeld voor de inhoud van *Samenspel*. Deze zomer vond de redactie het tijd om ook eens wat aan de buitenkant te doen. Daarom hebben we drie mensen benaderd met de vraag om een nieuwe omslag te ontwerpen. Het resultaat was een flink aantal ontwerpen waar wij u er zes van willen voorleggen. Aan u de uiteindelijke keus!

Het is de bedoeling dat de ontwerpen de komende weken op een goed zichtbare plaats in de hal van de kerk worden opgehangen, terwijl op de tafel onderaan de trap formulieren worden klaargelegd waarop u uw keus kenbaar kunt maken en een doos waar deze in kunnen worden gedaan. Eind november maken wij de stand op om de uitslag in het januarinumnummer, dat vlak voor de Kerst verschijnt, bekend te maken.

Het hoeft uiteraard niet, maar wij zouden het wel leuk vinden als uw keus vergezeld gaat van een korte motivering waarom het gekozen ontwerp uw voorkeur heeft. Om dat te stimuleren loven wij een bos bloemen uit voor de meest originele inzending, een en ander ter beoordeling aan de redactie. Argumenten als herkenbaarheid, uitstraling en vernieuwing gaven bij ons de doorslag voor deze selectie. Wij zijn benieuwd naar uw keus!

Een verkleinde afdruk van de ontwerpen waar u uit kunt kiezen, vindt u als omlijsting op deze bladzijde terug. Mocht u onverhoopt niet in de gelegenheid zijn de komende weken uw keus in de kerk kenbaar te maken, dan mag dat uiteraard ook op een andere manier (per brief, e-mail of door de telefoon).

Startweekend (3)

Het thema voor het startweekend dit jaar was Vrede. In een poging om vrede op betekenisvolle wijze te omarmen, werden bezoeken georganiseerd aan andere geloofsge-meenschappen, die verschillen van onze gemeente.

Tijdens de startzaterdag zijn we met een groep van acht personen naar de Moskee *Noeroel Islam* (<http://www.noeroelislam.com/>) gegaan. Dit is een moskee in Transvaal, vlak bij de De La Rey weg. Het is een gematigde moskee die vooral leden heeft met een Surinaamse achtergrond.

We werden ontvangen door de secretaris, een geestelijke en drie gemeenteleden. De rondleiding begon met een uitgebreide uitleg over de islam. Het islamitisch geloof kent vijf basiselementen: geloofsbelijdenis, bidden, geven van aalmoezen, vasten, pelgrimstocht naar Mekka. Een paar van deze basiselementen kennen wij ook in ons geloof, uiteraard is de invulling anders. Een voorbeeld hiervan is het gebed. Islamieten bidden vijf keer per dag, waarbij het grootste deel van het gebed vastligt, namelijk het opzeggen van bepaalde vaste passages (Soera) uit de Koran. Dit heeft deels ook een meditatief karakter: vijf keer per dag staan ze stil bij Allah en is er een moment van bezinning in het drukke bestaan.

Tijdens dit gesprek was er ruimte voor vragen over de Islam in algemene zin en over de praktische invulling van het geloof. Opvallend was de openheid in het gesprek met ons. Ook onderwerpen die we allemaal wat spannender vinden, kwamen aan het bod, zoals de Jihad, de Sharia, het dragen van een hoofddoek en het begraven van overledenen. Teveel om in deze korte impressie allemaal te herhalen. Om toch een indruk te geven als voorbeeld de uitleg die wij kregen over de Jihad. In de basis is de islam vrede-lievend, maar als je aangevallen wordt, heb je recht om jezelf en je familie te verdedigen. Helaas wordt dit door sommige groepen aangegrepen om gewelddadig te zijn, daar stonden deze gelovigen ook niet achter. De rondleider zag de Jihad vooral als de innerlijke strijd om een goede gelovige te zijn, het gevecht tegen de verleidingen.

Na het gesprek kregen wij een rondleiding door de moskee. Hieruit bleek de centrale plaats die de moskee inneemt in de gemeenschap. Er wordt niet alleen gebeden (dage-lijks) en gepredikt in de mooie gebedsruimte. De keuken van de moskee neemt ook een belangrijke plaats in. Ze eten regelmatig met elkaar in de moskee, in de keuken koken ze soms maaltijden voor driehonderd mensen. Een ander voorbeeld is de aparte ruimte waar overledenen worden gewassen door familieleden.

Het was al met al een interessant bezoek. Het gesprek met andere geloven, maar ook om een meer genuanceerd verhaal te horen over de islam en de geloofsbeleving. Ik denk dat we door dit soort gesprekken meer begrip krijgen voor de anderen, maar ook dat we in bepaalde opzichten van elkaars geloofsbeleving kunnen leren. Wij hebben onze gastheren en -dame dan ook uitgenodigd voor een tegenbezoek. Wellicht kunnen we het gesprek dan in groter verband voortzetten.

Henriëtte Boerma

Zomaar een wijsheid ...

Je kunt alleen met anderen in vrede leven als je vrede met jezelf hebt.

Aristide Gabelli

O, Heer die onze Vader zijt

Nieuwe Liedboek 836

1 O Heer die on - ze Va - der zijt,
ver - geef ons on - ze schuld.
Wijs ons de weg der za - lig - heid,
en laat ons hart, door U ge - leid,
met lief - de zijn ver - vuld,
met lief - de zijn ver - vuld.

2. Geef dat uw roepstem wordt gehoord,
als eenmaal bij de zee.
Geef dat ook wij uw nodend woord
vertrouwen, volgen ongestoord,
op weg gaan met U mee. (2x)
3. O vrede van Tiberias,
o heuvels in het rond,
waar Jezus in het zachte gras
de mensen liefhad en genas,
en in hun midden stond. (2x)
4. Leg Heer uw stille dauw van rust
op onze duisternis.
Neem van ons hart de vrees, de lust,
en maak ons innerlijk bewust
hoe schoon uw vrede is. (2x)
5. Dat ons geen drift en pijn verblindt,
geen hartstocht ons verwart.
Maak Gij ons rein en welgezind,
en spreek tot ons in vuur en wind,
o stille stem in 't hart. (2x)

Op de vraag een mooi lied uit het nieuwe liedboek te kiezen en hier iets over te schrijven, zei ik makkelijk 'ja'. Alleen zo makkelijk bleek het niet. Wat kies je uit een nieuwe bundel die je niet kent? Immers van de kerken waar ik in kom wordt voorlopig alleen in de CTK uit die bundel gezongen. Er zat niets anders op dan vanaf het begin te gaan bladeren en te filteren op een lied dat me aanspreekt en, als het even kan, ook nieuw is ten opzichte van vorige bundels. Nou het is gelukt en wel lied 836: *O, Heer die onze Vader zijt*. Maar dit lied staat toch ook in het oude liedboek (463)? Ja, alleen het opmerkelijke is dat de oude melodie heeft plaatsgemaakt voor een prachtige Engelse melodie, waardoor dit lied een heel andere sfeer uitademt dan voorheen. Minstens zo opmerkelijk is dat de oude melodie niet in de vorm van een variant in het nieuwe liedboek is gebleven, daar er in het nieuwe liedboek toch veel

mee gewerkt wordt. Waarom geen 836 en 836a? Desalniettemin is deze melodie beeldschoon. Ik hoorde het voor het eerst bij een kooptreden en toen verbaasde ik mij ook al over de mooie lijnen in de muziek. Ik ben geen muzikaal historicus, maar iets zegt me dat de melodie uit het nieuwe liedboek gekozen is omdat dit altijd al de oorspronkelijke melodie is geweest...???

Arie Kraaijeveld

Humor in de kerk (2)

Ds. Bart Baak (van 1981 tot 1993 wijkpredikant van onze gemeente) vervolgt in dit nummer van Samenspel zijn serie over Humor in de kerk en vertelt wat hij als predikant zoal aan (droge, grimmige, galgen-) humor heeft meegemaakt. Zijn conclusie: wat meer humor zou de sfeer van de zondagse vieringen en kerkelijke vergaderingen in Nederland zeer ten goede komen.

Nadat ik de kopij voor mijn eerste stukje over (Engelse) humor had ingezonden, schoot mij nog een aardig voorval te binnen.

Een treinreiziger naderde Londen en zag tot zijn verdriet op een muur met grote letters gekalkt: GOD IS NOWHERE! (God is nergens!) Enkele weken later passeerde hij dezelfde muur en zag tot zijn vreugde dat, doordat slechts één streep geplaatst was, de boodschap in zijn tegendeel veranderd was: GOD IS NOW/HERE! (God is nu hier!). Konden alle theologische problemen maar zo gemakkelijk opgelost worden.....

MIJN ERVARINGEN MET HUMOR IN DE KERK

Het begon meteen al bij de bevestiging en intrede in onze eerste gemeente in het sfeervolle, pas gerestaureerde lutherse kerkje in Doesburg, door ds. J. Heule op 10 januari 1971. Voor het eerst in mijn toga, met mijn preek in mijn ene hand de nauwe trap met lichte bocht de preekstoel op, en mijn andere hand stevig aan de leuning geklemd (ik beefde als een riet). De eerste twee stappen gingen redelijk, maar bij de derde stap trapte ik voluit op mijn toga en zo ook de vierde stap, waardoor ik mijzelf finaal naar beneden trok en het gezicht van de nieuwe predikant niet boven de lezeaar verscheen... Toen dat na een kleine worsteling wel lukte, kon ik als eerste woord tot de gemeente hijgend uitbrengen: "Dit is mijn eerste noodlanding....."

TROUWDIENSTEN

Al na enige weken had ik mijn eerste trouwdienst: een weduwnaar en weduwe, beiden 75+, voor elk hun tweede huwelijk. Bij de voorbereiding had ik gevraagd of zij op het knielbankje wilde knielen. "Natuurlijk", was het antwoord. En dat ging ook heel lenig (waarschijnlijk thuis geoefend). Meteen gegniffel op de eerste rij. Wat bleek? De bruidegom had zich niet in alles in het nieuw gestoken, ook zijn schoenen niet. Die had hij naar de schoenmaker gebracht. Echter de prijs van de reparatie was nog duidelijk aan de onderkant van zijn schoenen te lezen: f 12,50 stond er in krijt. Koopje toch?

Een aantal jaren later maakte een jong bruidspaar het nog hilarischer: op de vraag of zij wilden knielen, vielen zij onmiddellijk op hun knieën vòòr de stoelen waarop zij zaten, terwijl de knielbank vijf meter verderop stond. Die afstand overbruggen ze door er op hun knieën naar toe te kruipen. Gelukkig hadden zij in tegenstelling tot het eerste bruidspaar nog jonge knieën.....

Die trouwdiensten: altijd is er wel iets te beleven, ook in de Christus Triumfatorkerk (1981-1993). Of de ouders van de bruid uit Arnhem konden het kerkgebouw niet vinden. Geen wonder, ze hadden de trouwkaart niet bij zich en wisten ook de naam van

de kerk niet. Na bij zes Haagse kerken gevraagd te hebben of hier misschien een trouwdienst gaande was, gaven zij de moed maar op.....

Of er was gedoe met de ringen. Meestal worden die vòòr de dienst in een mooi doosje aan de predikant overhandigd. Eén keer, waarschijnlijk was dat mooie doosje er niet meer, in een lucifersdoosje of, nog erger, werden de ringen zomaar in mijn hand gestopt. Ik borg ze in de diepe zak van mijn toga, maar kon er één op het moment su-prême niet vinden. Wanhopig riep ik "Er zijn toch geen zakkenrollers in de zaal?" Eindelijk kwam de ring tevoorschijn uit het puntje van mijn togazak, samen met een pluk stof....

Wij moesten het maar wagen...

Bij de voorbereiding van een trouwdienst vraagt de predikant altijd of het bruidspaar bepaalde wensen heeft: Bijbellezing, liederen, inbreng van familie of vrienden etc. Eén bruidspaar gaf mij i.p.v. de nummers van het (oude) Liedboek de bladzijden op. Zo ook bladzijde 654 waar staat: "wij moesten het maar wagen, 't is wel het wagen waard". Ik moet u zeggen hét trouwlied bij uitstek. Hun bedoeling was echter blz.655: "Jezus, ga ons voor deze wereld door".

Genoeg nu. Ik merk dat ik met nog meer humor in de kerk te maken heb gehad. Ik moet het maar wagen een derde artikel te schrijven, 't is naar ik hoop het wagen waard. Vrolijk beroep dat van een predikant.....

Bart Baak ☺

Groet uit Drouwen

Onlangs ontving ik een mailtje uit Drouwen van René en Charlotte van Zee (voor degenen die hen niet kennen: de adverteerders van De Kwartjesberg (zie achterzijde Samenspel). Zij schreven onder meer:

"Wat betreft het werk hier hebben we een goed jaar. Het najaar is nog redelijk druk en als we soms doordeweeks geen gasten hebben, zijn er een hoop dingen die zijn blijven liggen die we dan graag willen doen. Dus eigenlijk komen we tijd tekort.

Behalve via *Samenspel* volgen we jullie ook nog via de digitale zondagsbrief en we vinden het heel fijn dat we de diensten op internet kunnen volgen. Als wij niet in de gelegenheid zijn om naar de kerk te gaan of als we nieuwsgierig zijn naar een dienst dan luisteren we die via internet, maar we proberen wel zoveel mogelijk samen of om de beurt hier naar de kerk te gaan. We hebben veel contact met de gemeente. Het is een levendige gemeente, in een dorp kom je elkaar immers overal tegen. Vooral bij de bakker, hele gesprekken vinden daar plaats en iedereen weet daar ook alles, dus als je iets wil weten ga je daar gewoon heen (echt dorps). Toen we hier pas woonden, ging de kerk hier in Borger verbouwen. Om geld te besparen, gebeurde dat zoveel mogelijk met vrijwilligers. René, die zijn oude vak nog steeds niet verloochent, heeft daar ook de nodige steentjes aan bijgedragen. Het leuke was, dat we daarbij ook weer veel mensen leerden kennen. Afgelopen september hebben we hier het startweekend meegemaakt. Dat was erg geslaagd!

Nee, heimwee hebben we niet want we wonen hier fantastisch, en als er nu mensen langskomen, blijven ze ook wat langer waardoor je elkaar ook weer op een andere manier leert kennen. Jacqueline en Gert Eshuis komen ook geregeld aan, hun ouders wonen immers ook in Drenthe. Nee, wij hebben het best hier.

Wil je onze hartelijke groeten overbrengen in het Bezuidenhout?

René en Charlotte van Wijk

'Onze' organisten aan het woord

Een miniserie over 'onze' organisten en met name waar hun belangstelling voor het orgel vandaan komt en wat hen 'beweegt'. Jan Korenhof, organist van de Noorderkerk, beet vorige maand het spits af. Deze keer Arie Kraaijeveld.

Waarom ben je organist geworden en wat vind je zo leuk aan het bespelen van een orgel?

Tegenwoordig is het niet meer zo gewoon dat er in elke huiskamer wel een orgel staat, maar dat was vroeger wel anders. Als we in het weekend bij opa en oma op visite gingen dan was 'even achter het orgel duiken' vaste prik. Met ritmebox en al probeerde ik na te spelen wat ik in de kerk of op de grammofoonplaat had gehoord. Aangemoedigd door mijn oom, die ook organist was, maakte ik zo kennis met de vele bekende orgelwerken. Dit vond ik zo prachtig dat er al snel een eigen orgel én veel bladmuziek werd aangeschaft. Na een paar jaar te hebben gespeeld in een verzorgingstehuis, mocht ik voor het eerst een dienst begeleiden van achter het orgel van de *Jeruzalemkerk*, waar ik ben opgegroeid. Gewapend met een bescheiden arsenaal aan akkoorden probeerde ik er het beste van te maken. 'Echt organist' ben ik pas op latere leeftijd geworden. Dit komt omdat orgelspelen mij inmiddels veel meer aan het hart gelegen is, dan toen ik er net mee begon. Mede door de vele lessen van Aarnoud de Groen, maar niet in de laatste plaats ook door m'n eigen groei in het geloof, is het allemaal veel intenser dan voorheen. Nu weet ik pas écht waarom ik orgelspelen zo leuk vind; een prachtig divers instrument inzetten om de lofzang voor God zo mooi mogelijk te omlijsten! Op mijn beurt heb ik inmiddels ook een nieuwe bewonderaar van het orgel in de persoon van mijn lieve zoon Jack. Zonder hierop aan te sturen, behoorde het woordje 'orgel' tot één van de eerste die hij kon uitspreken! Inmiddels zitten we samen bijna dagelijks achter het orgel liedjes te zingen, Jack bij mij op schoot. Hij vindt het prachtig... Wie weet...

Welk orgel zou je graag willen bespelen en waarom?

Momenteel heb ik even geen verlanglijstje. Enige jaren geleden heb ik veel orgels mogen bespelen die bekend zijn in de Nederlandse orgelwereld; Kampen, Den Haag, Maassluis en Bolsward. Als klap op de vuurpijl was daar ook de voor mij legendarische vijf minuten in de Notre

Dame van Parijs. Een lege kerk op een winterse avond, alleen kaarslicht en ik en een machtig instrument. Susan kan er nog van genieten als ze denkt aan die glimlach waarmee ik toen weer achter het orgel vandaan kroop. Door de vele concerten van mijn leraar, Aarnoud de Groen, hoor ik ontzettend veel mooie orgels, elk met een eigen karakteristieke klank. Zo ook afgelopen oktober toen er een opname van *Nederland Zingt* was in de *Grote Kerk* van Den Haag. Als ik dan toch iets moet noemen, dan is dat er één die ik als ex-Hagenees toch een keer bespeeld moet hebben.

Hoe zou je het orgel in de CTK omschrijven en wat vind je ervan?

Het orgel van de CTK vraagt om een serieuze en zakelijke aanpak. Het is een zwaar en technisch orgel waar je hard voor moet werken. Ik moet me altijd goed voorbereiden en bedenken wat ik wil gaan spelen. Het is niet een heel makkelijk orgel waarbij je even gaat zitten en het al snel mooi klinkt; de akoestiek en de opstelling van het orgel werken hier ook niet echt aan mee. Juist vanwege de grote variëteit van het orgel is het moeilijk om dit ook zoveel mogelijk te benutten en niet steeds terug te vallen op dezelfde klank. Ik probeer mezelf hier soms toe te dwingen door bijvoorbeeld voor de dienst een psalm of lied te spelen met veel variaties, zodat veel stemmen van het orgel afwisselend kunnen worden ingezet. Maar als het dan goed uit de verf komt, ben ik erg tevreden. Niet alle muziek die ik thuis op de lessenaar heb staan, neem ik mee naar de CTK, maar de koraalbewerkingen van Bach zitten regelmatig in de koffer, dat klinkt hier wel erg goed. Ook de vele mooie bewerkingen van psalmen en gezangen, vaak eenvoudig, maar goed doordacht, klinken mooi in de CTK en maken dit orgel toch tot een zeer degelijk instrument.

Geen bazar dit jaar ?

Van vele kanten is ons al gevraagd of en wanneer er weer een bazar komt. Voor allen die daar naar uitzien kunnen we laten weten dat de bazarcommissie begin dit jaar al besloten heeft dit jaar geen bazar te organiseren in november (zoals al jaren gebruikelijk), maar dat we het weer eens in het voorjaar gaan doen. Hopelijk met lekker weer, zodat de kerkdeuren wijd open kunnen staan! Na enig geschuif met data zijn we uitgekomen op zaterdag 10 mei 2014. Veel andere keuzemogelijkheden waren er niet in mei, in verband met feestdagen en schoolvakanties. Zet dus maar vast in uw agenda:

10 mei 2014: bazar (9 mei (opbouwen)!

Inmiddels hebben we al een flinke voorraad kleding en boeken binnengekregen. Om dit allemaal netjes te kunnen verwerken, verzoeken we iedereen vooralsnog te wachten met het inbrengen daarvan. Tenzij het niet anders kan natuurlijk, zoals bij een ontroofing van een huis of als iemand veel kleiner gaat wonen. Neem in dat geval s.v.p. even contact op met iemand van de bazarcommissie.

Wat we liever niet krijgen (in verband met slechte verkoopbaarheid): huishoudelijke zaken (kopjes, vazen, pannen en potten, glazen enz.), meubels, computers en andere elektrische apparaten.

Wat dan wel? Boeken, kleding, schoeisel, tassen, sieraden, speelgoed, kunst zijn welkom. Ook zaken die als cadeau kunnen dienen bij het rad van fortuin, bijvoorbeeld goedbedoelde maar uitgekakte verjaardaggeschenken of dingen die u in een opwelling kocht en toch niets mee deed.

De bazarcommissie ziet er weer naar uit. U ook ?

Wouter Müller

Reidans ...

Een rubriek waarin de lezers van Samenspel de gelegenheid krijgen hun verhaal te laten rondzingen in de gemeente. Een beetje te vergelijken met de wave: de één steekt de ander aan, tot we de hele gemeente rond zijn. Deze keer:

Mijn naam is Ilse de Groot. Voor diegenen die niet weten wie ik ben.... Ik ben de moeder van twee zoontjes die er altijd weer voor zorgen dat ons kerkbezoek niet onopgemerkt blijft...

Volgend jaar woon ik alweer twintig jaar in Den Haag. Ik ben voor mijn studie Facilitaire Dienstverlening aan de Haagse Hogeschool naar Den Haag gekomen en ben er vervolgens blijven 'hangen.' Ik woonde tijdens deze studietijd op kamers in de Loudonstraat en eigenlijk was deze ruimte groot genoeg om daar vervolgens met mijn huidige man Peter te gaan samenwonen.

Peter woonde in Noord- Holland toen we elkaar op Koningsdag in Amsterdam ontmoeten. Hij voelde zich al snel thuis in Den Haag en is zodoende mijn kant op gekomen.

Ik ben geboren en getogen in de Achterhoek, waar mijn familie nog steeds woont. Zelf had ik ook niet gedacht dat ik zo lang in Den Haag zou blijven. Maar als je een baan vindt en je krijgt kinderen dan vertrek je ook niet meer zo snel. Bovendien bevat het ons allen prima, dus we hebben geen reden om Den Haag te verlaten. In 2006 is onze zoon Jort geboren en in 2008 onze jongste zoon Luuk. Het huis werd toen wel een beetje te klein. Ook de trappen gingen tegenstaan met twee kleine kinderen. Gelukkig vonden we een huis in Mariahoeve. Een huis met een tuin, genoeg slaapkamers en in een kinderrijke omgeving. Helemaal prima. Mijn werk bij Nationale Nederlanden (NN) is op tien fietsminuten afstand. Ik heb een leuke en vooral drukke baan. Ik ben formulemanager van het telefoonkanaal. Ik draag zorg voor een goede ontsluiting van het directe kanaal van NN, zodat klanten zonder tussenkomst van een tussenpersoon een verzekering af kunnen sluiten. Naast deze baan, (op papier 32 uur maar in de praktijk 40...) besteed ik mijn tijd graag aan de kinderen. Tegenwoordig sta ik drie keer in de week langs de voetballijn. Daarnaast zijn we veel op pad naar vrienden of familie die in het oosten en noorden van het land wonen. Verder zit ik in de oudercommissie van de school en help ik graag met festiviteiten op de Liduina basisschool. Als er naast deze bezigheden nog tijd over is, besteed ik deze graag aan vriendinnen én probeer ik een paar keer per week hard te lopen. Onze week zit, zoals bij veel ouders, als een puzzel in elkaar. Alles is precies op elkaar afgestemd en het blijft een uitdaging om een momentje met het gezin te vinden. Daarom gaan we regelmatig op vakantie, dat zijn de momenten dat we echt met z'n vieren zijn en we de rust hebben om van elkaar te genieten. De tijd vliegt voorbij en de jongens worden zo snel groot....

Tijdens de zwangerschap van Jort hebben we ons aangesloten bij de *Christus Triumfator* kerk. We willen de kinderen graag de basiskennis van de Bijbel en het kerkleven meegeven. Ondanks alle andere bezigheden vind ik het belangrijk dat we met regelmaat een bezoek brengen aan de kerk. Het is voor mij een moment van bezinning en relativering. Ik ben heel dankbaar voor mijn lieve man, twee gezonde kinderen, een baan, een veilige omgeving, lieve familie, leuke vrienden..... en iemand van boven die dit allemaal mogelijk maakt.....

Uit de kerkenraad

september 2013

Uit het boekje *Goed beginnen, vergaderopeningen vanuit de bijbel* van Rolf Robbe, leest Berit Bootsma een Bijbelgedeelte en een korte overdenking. In het evangelie, Lukas 22 : 40 – 42, wordt ons een kijkje gegund in het intieme samenleven van de Vader en de Zoon. Heel treffend zijn de momenten dat Jezus alleen is met de Vader en met Hem in gesprek gaat over zaken die Hem na aan het hart liggen, Hem blij maken of moeite geven. Zoals hier in dat loodzware moment in de hof van Gethsemane, misschien wel het moeilijkste moment in het leven van Jezus. Ook Jezus kende moeite en vragen, maar ging ermee naar zijn Vader. Hij zocht zijn aangezicht en vroeg om antwoorden, om steun. Ook wij mogen onze vragen bij onze Hemelse Vader neerleggen en rekenen op zijn nabijheid en steun. Het leven van Jezus leert ons hoe de relatie met God de Vader kan zijn, juist ook op cruciale momenten in ons leven. De aanwezige kerkenraadsleden gaan in tweetallen met elkaar in gesprek over de rol van het bidden en specifiek ook het *Onze Vader* in het eigen geloofsleven.

- **Evaluatiegesprek.** Bij de start van het nieuwe seizoen is weer een evaluatiegesprek gevoerd met de predikanten. Het moderamen heeft complimenten uitgesproken voor de wijze waarop door hen invulling wordt gegeven aan hun taak. Beiden zijn betrokken en gedreven. Met ieder een eigen stijl vormen zij een team dat elkaar uitstekend aanvult.

Tevens is het functioneren van moderamen en kerkenraad geëvalueerd. Op één van de komende kerkenraadsvergaderingen zal nader van gedachten worden gewisseld over het eigen functioneren van de kerkenraad en het moderamen.

- **Het zomerprogramma** met als thema *Hoop* is met zo'n twintig deelnemers per activiteit goed bezocht. Joke Dekker en Wil van der Vlist zijn er wederom in geslaagd een aantrekkelijk en gevarieerd programma samen te stellen. Gezien de enthousiaste reacties wordt hiermee zeker in een behoefte voorzien en is het goed om in de zomermaanden op deze wijze open kerk te zijn voor de thuisblijvers.

- **Ambtsdragers.** Het is verheugend nieuws dat Wim Leenen heeft besloten zijn ambt als wijkouderling toch met een jaar te verlengen. Samen met Annelies de Groot, die heeft toegezegd om weer ouderling te worden, biedt dit de mogelijkheid om voor de bewerkelijke wijk Z twee ouderlingen in te zetten. Sieuwert van der Zwaag is bereid gevonden om de taak van jeugdouderling op zich te nemen. Annelies en Sieuwert zullen bevestigd worden op zondag 10 november. In de opvolging van Geert Henk Wijnants, kerkrentmeester, is nog niet voorzien. Dit blijft een punt van aandacht om naar geschikte kandidaten om te zien.

In deze vergadering wordt afscheid genomen van Jan Willem Tuinema, die na voltooiing van de termijn van vier jaar zijn ambt als diaken neerlegt. De voorzitter dankt hem voor zijn inzet in de afgelopen jaren en onderstreept deze woorden nog eens met een stoffelijk blijk van waardering.

- **Beamer.** Van de commissie, die onderzoek heeft gedaan naar de mogelijkheden voor een vaste beamervoorziening in de kerkzaal, is een uitwerking van vier onderzochte opties ter besluitvorming voorgelegd. Na het bekijken van een proefopstelling in de kerkzaal volgt de kerkenraad het advies van de commissie op. Voorlopig zal er naast de beamer één scherm worden aangeschaft, maar wordt ervoor gekozen alvast een aansluiting voor een eventueel tweede scherm aan te brengen.

De *Stichting Christus Triumfatorkerk* is destijds met het verzoek gekomen om te onderzoeken wat de kosten zouden zijn voor de genoemde voorziening. Voor de finan-

ciering daarvan zou de Stichting de benodigde middelen beschikbaar willen stellen. Nu kan een concreet en financieel onderbouwd voorstel aan de Stichting worden voorgelegd.

- **Plaatselijke regeling AK-PGG.** De kerkrentmeesters van de combinatie Haagse Hout/Archipel hebben de nieuwe plaatselijke regeling van de AK-PGG nauwkeurig bekeken en hun opmerkingen op schrift gesteld. De kerkenraad kan zich vinden in een reactie zoals die nu ter beoordeling is voorgelegd en stemt in met de intentie om vanuit de combinatie Haagse Hout/Archipel met een gezamenlijke reactie te komen. Het diaconale deel van de regeling is uitgezet bij de diaconie van de Combinatie. Als de nieuwe plaatselijke regeling definitief is vastgesteld, zal deze ter bespreking in de kerkenraad worden geagendeerd. Een dergelijke regeling heeft voor de wijkgemeenten impact op een aantal zaken, zoals de tijdtabel die rondom begrotingen wordt gehanteerd.
- **Vorming & Toerusting.** Robin ten Hoopen is bereid gevonden deel te gaan uitmaken van de commissie *Vorming & Toerusting* binnen de combinatie Haagse Hout/Archipel.

Ter afsluiting van de vergadering zingen we de coupletten 1 en 4 van lied 479 uit het Liedboek voor de Kerken.

Wilma Beeftink

Inzameling Voedselbank

Woensdag 6 november is het *Dankdag voor Gewas en Arbeid*. We zijn dan dankbaar voor de oogsten, het werk, de overvloed waarin we mogen leven. Rond die dag houdt de diaconie weer een inzameling voor de Voedselbank van de *Stichting Buren*.

De Stichting Buren is actief in het Bezuidenhout en Mariahoeve. De stichting verstrekt niet alleen voedselpakketten, maar combineert dat met hulp aan mensen om hun situatie structureel te verbeteren, onder andere door hulp bij het saneren van schulden. Er wordt naar toegewerkt dat mensen die een voedselpakket krijgen het na een aantal maanden zonder zo'n voedselpakket kunnen stellen.

Dit is inmiddels het vijfde jaar op rij dat we deze actie houden. De voedselbanken zijn meer nodig dan ooit, maar merken ook dat het inzamelen van voedsel steeds lastiger gaat. De diaconie vraagt u ook dit jaar een bijdrage te leveren. In de hal van de kerk zullen herkenbare kratten staan voor de inzameling van levensmiddelen, u kunt hier levensmiddelen inleveren. De stichting ontvangt graag houdbare producten zoals koffie, limonadesiroop, chocoladerepen, chocoladepasta, koffiemelkpoeder, thee, suiker, bloem, rijst, olie, (verpakte) koekjes, blikjes (knakworst, paté, ragout, soep, goulash, fruit), hagelslag en snoepgoed (voor kinderen). Maar ook niet al te kwetsbaar fruit zoals mandarijnen en sinaasappels zijn welkom. De producten moeten nog een ruime houdbaarheidsdatum hebben.

De kratten staan in de hal van de kerk van zondag 3 november t/m zondag 10 november. De diaconie zal, zoals ieder jaar, de opbrengst aanvullen met een ruime sortering producten van de *WereldWinkel*.

Meer informatie over Stichting Buren: www.stichtingburen.nl. Meer informatie over de inzameling, vraag een van de diakenen of diaconie@ctkerk.nl.

Jaarrekening 2012 GKO

De *Algemene Kerkenraad GKO* heeft ingestemd met de jaarrekeningen 2012 van *Kerk* en *Diaconie* en deze, na rapportage en goedkeuring door de controlecommissie, definitief vastgesteld in de vergadering van 24 september 2013. De AK heeft het *College van Kerkrentmeesters* en het *College van Diakenen* gedechargeerd voor het gevoerde financiële beleid over 2012. U wordt in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de jaarrekeningen 2012. De stukken liggen ter inzage op het kerkelijk bureau, Juliana van Stolberglaan 154, geopend op maandag, woensdag en vrijdag van 9-12 uur. De cijfers van de CTK treft u hieronder aan.

Riet Sala

GEREFORMEERDE KERK 'S-GRAVENHAGE-OOST JAARREKENING 2012

Specificatie CTK	werkelijk 2011	begroting 2012 na kerkbalans	werkelijk 2012
Baten :			
VVB	53.424,58	52.167,00	54.577,42
Collecten	2.872,84	2.500,00	2.057,95
Giften	5.945,00	4.000,00	1.535,00
Giften actie kerkbalans	3.785,00	4.835,00	5.761,50
Verhuur in exploitatie met PGG	101.436,01	105.000,00	114.467,47
Verhuur overig	5.750,00	7.400,00	5.675,00
Beheersvergoeding Carel Reinierszkade	3.363,00	6.300,00	6.449,08
Bijdrage PGG	4.508,87	8.000,00	272,79-
Rente	14.824,44	15.100,00	18.144,64
Diaconie inz. ouderenpastoraat	4.647,40	4.200,00	4.697,71
Totale baten	200.557,14	209.502,00	213.092,97
Lasten :			
Onderhoud	13.361,10	7.000,00	17.697,17
Reservering (groot) onderhoud	13.000,00	13.000,00	13.000,00
Energie	36.902,21	38.000,00	32.321,10
Verzekeringen, belastingen en tel./internet	5.998,38	5.500,00	4.621,11
Kostersdiensten en schoonmaak	44.811,13	55.000,00	46.464,46
Organist	1.290,00	2.400,00	1.630,00
Sub-totaal kosten gebouw	115.362,82	120.900,00	115.733,84
Predikantslasten	56.804,38	59.500,00	57.190,95
Gastpredikanten	1.669,13	1.300,00	1.293,36
Medewerkers kerkelijk bureau	10.098,85	10.400,00	10.772,60
Kosten algemeen kerkverband en ov. kosten	16.398,16	16.400,00	12.446,87
Solidariteitsfonds	-	2.600,00	-
Totale lasten	200.333,34	211.100,00	197.437,62
Exploitatiesaldo CTK	223,81	1.598,00-	15.655,36
Corr. huur inz. kerktoren T-mobile 2008-2010	7.485,04-		-
SALDO BATEN EN LASTEN CTK	7.261,23-	1.598,00-	15.655,36

In bovenstaand overzicht zijn de volgende gezamenlijke lasten en baten met de Hervormde Gemeente begrepen:

Kosters en schoonmaakpersoneel	44.811,13	55.000,00	46.464,46
Gastpredikanten		650,00	1.293,36
Organisten	1.290,00	2.400,00	1.630,00
Energiekosten (excl. Carpentierstraat)	31.993,14	37.500,00	29.215,78
Onderhoudskosten (excl. Carpentierstraat)	13.361,10	7.000,00	17.697,17
Verzekeringen, belastingen en tel./internet	5.998,38	5.500,00	4.621,11
Reservering (groot) onderhoud	13.000,00	13.000,00	13.000,00
	110.453,75	121.050,00	113.921,88
Verhuur	101.436,04	105.000,00	114.467,47
Gezamenlijk exploitatieresultaat 2011	9.017,71-	16.050,00-	545,59
Corr. huur T-mobile inz. kerktoeren 2008-2010	14.970,08-		-
GEZAMENLIJK EXPLOITATIERESULTAAT (NA CORRECTIE)	23.987,79-	16.050,00-	545,59

Van het exploitatieresultaat komt 50% ten gunste van de PGG.

Daarnaast betaalt de PGG als rentevergoeding over de kapitaalslasten € 12.933,00

Jongensweeshuis Sri Lanka

Spaart u mee?

Zoals u wel weet zijn wij in februari naar Sri Lanka geweest en hebben daar bij Aad Tulling gelogeed en vele projecten bezocht. We bezochten onder andere het meisjesweeshuis dat geleid wordt door het predikantenechtpaar van de Vrije Christelijke Gemeenschap te Negombo, waar veertien meisjes wonen tussen de 4 en 13 jaar oud. Naast het meisjesweeshuis staat een gebouw waar al twee jongens in slapen, ze eten en spelen in het huis voor de meisjes. In Sri Lanka zijn gemengde weeshuizen verboden. Deze jongetjes zijn dus illegaal, het zou beter zijn als dit niet zo was en er ook meer jongens zouden kunnen worden geholpen. Hiervoor is het nodig om dit huis verder in te richten en daar is natuurlijk geld voor nodig. Onder andere voor de inventaris van de slaapzaal, de keuken en de studieruimtes. Met giften en collectes hebben we al een beginbedrag bij elkaar gespaard van 1.466 euro, maar er is nog veel meer geld nodig en wel een totaal van 7.000 euro. Ook is het gebouw nog niet volledig betaald en moeten de kinderen eten en hebben schoolspullen nodig zoals uniformpjes.

Wij hopen u warm te hebben gemaakt voor ons project. Als u een gift wilt doen, kunt u die overmaken op giro 599212 van de *Stichting Vrienden van Sri Lanka* met vermelding van 'Jongensweeshuis'. Uw gift is aftrekbaar van de belasting. Verder kunt u een meisje of jongen adopteren voor 20 euro per maand.

Voor nadere informatie kunt u terecht op www.vriendenvansrilanka.nl. of bij Aad Tulling (tel. 070-3858611 / e-mail: agtulling@hetnet.nl).

Jan Willem en Nelleke Tuinema.
tel.070-3833029

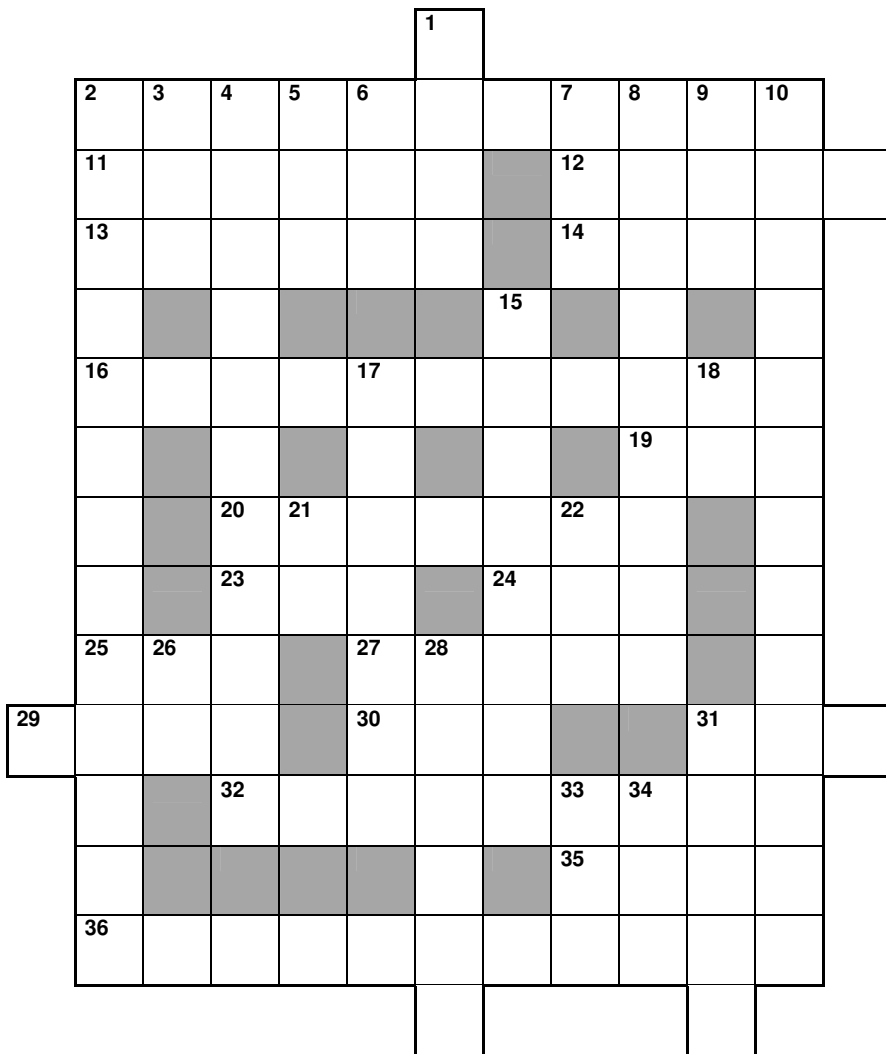

Puzzel

De oplossing van het vorige cryptogram:

Hor: 1 kolenschop 9 kop 10 raar 11 dik 12 parfumerie 15 mink 16 rammelen
 19 era 20 L.A. (Los Angeles) / la 21 gres 22 Ne (neon) 23 nijdas 25 pnd (post natale de-
 pressie) 27 kaal 28 laars 30 pers 31 A.A. 33 eindpunt 35 einde 36 tuinaanleg **Vert:** 1
 koperen ploert 2 opa 3 erf 4 nauwelijks 5 Sam 6 crème 7 Odin 8 piekbelasting 13
 Roma 14 ringsleutel 17 arena 18 Lada 24 aap 26 Daan 29 raden 32 Luna 34 pijs.
 Alweer gelukt (of niet) Meer spanning in onderstaande puzzel. Die is wederom wat
 groter uitgevallen dan de bedoeling was een u krijgt niets cadeau!
 Toch veel plezier - hopelijk

Adriaan Sala

Horizontaal

- 2 je nek uitsteken is crimineel (11)
- 11 om die uitgave moet je je niet druk maken (6)
- 12 hoofdstad op het westelijkste puntje van het vasteland van Afrika (5)
- 13 met een trom en havermoutpap kun je een zelfde bewerking uitvoeren (6)
- 14 Dik roert 'm (4)
- 16 doet de trouwringen maar af, maar houdt de bekers recht (11)
- 19 ach, waren alle mensen zo (3)
- 20 Ab lalde met een dronken kop wel een episch dichtstuk ! (7)
- 23 apart (en intensief) soort basisonderwijs (3)
- 24 haveloos kledingstuk in beschonken toestand (3)
- 25 Beethoven componeerde een stuk 'an die Freude' (3)
- 27 Coen deed stoer (5)
- 29 dat zit wel goed (4)
- 30 wiskundige afkorting én elektronische handtekening (3)
- 31 om uit te delen (3)
- 32 is die draad gevoelig voor magnetisme? (9)
- 35 ten gunste van Tabe (4)
- 36 toch is het een eind fietsen vanuit het westen (5+6)

Verticaal

- 1 gaat vergezeld van een griffel en een zoen van de juffrouw (4)
- 2 een roedel canis lupus familiaris op de grote stille heide (13)
- 3 met hopeloze grasmad (3)
- 4 bezigheid van hobbyist (11)
- 5 impliceert de verkorte schrijfwijze dat het een steeg is? (3)
- 6 Italiaanse deegwaar op z'n Chinees (3)
- 7 insecten legden het loodje, maar mensen soms ook (3)
- 8 oeuvre van onze planeet? (9)
- 9 met prijs voor literatoren (3)
- 10 voor het feminine voetenwerk (13)
- 15 boter bij de vis (8)
- 17 maakt schuld (7)
- 18 ga daar maar in staan en wacht op je beurt (2)
- 21 zonder heel is het reeds (2)
- 22 titel van hoogstaand persoon zoals Qui-chot (3)
- 26 begin van de zangles (2)
- 28 piepkleine plaats (1 km²) in Noord-Dakota (48°53'22"N 102°51'38"W) (6)
- 31 't klopt voor geen 1000 mm (5)
- 33 om kort te gaan: de elektronische variant van 'pompend remmen' (3)
- 34 verlaat als eerste 't zinkend schip (3)

**POLITICI OP HYVES
NU KUNNEN WE
ALLEMAAL AAN
VRIENDJESPOLITIEK
DOEN**

Loesje

Postbus 1045
0801 BA Arnhem www.loesje.nl